

2020

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

ODELJENJE ZA REGIONALNA SOCIO-EKONOMSKO PLANIRANJA I
ANALIZE

**ANALIZA RAVNOMERNOG REGIONALNOG
SOCIO-EKONOMSKOG RAZVOJA NA KOSOVU –
2019. GODINA**

Jul, 2020.

Ovaj dokument je proizvod Ministarstva za regionalni razvoj i isti mora služiti za potrebe same ove institucije, resornih ministarstava i opština Republike Kosovo, u vezi sa izradom i razvojem kontinuiranih programa za podršku privatnog sektora na Kosovu.

DOKUMENT su izradili:

Blerim Hasani, direktor Odeljenja za regionalna socio-ekonomska planiranja i analize
Vjendita Avdiu Musliu, rukovodilac Odseka za ravnomerni regionalni razvoj
Vlora Fetoshi, službenica za socio-ekonomski razvoj

Copyright. 2019 – Ministarstvo za regionalni razvoj
Republika Kosovo, 10 000 Priština
Tel. +381 (0) 38 64 516 / <https://mzhr.rks-gov.net/language/sq/>

Sadržaj:

Spisak skraćenica _____	3
I. Uvod _____	4
II. Implementacija programa od strane resornih ministarstava u 2019. godini za podršku privatnog sektora – preduzeća na Kosovu _____	5
2.1 Program za ravnomerni regionalni razvoj (PRRR 2019) iz MRR-a _____	5
2.2 Program za podršku MMSP –a 2019. iz MTI-a _____	7
2.3 2.3 Program za podršku novih preduzeća u oblasti inovacija i preduzetništva od strane MIP-a za 2019. godinu _____	9
III. Podrška privatnom sektoru – Razvojni region Centar _____	11
3.1 Sektori koji su ostvarili korist i generisanje novih radnih mesta _____	12
IV. Razvojni region Jug _____	16
4.1 Sektori koji su ostvarili korist i generisanje radnih mesta u RRJ _____	17
V. Razvojni region Zapad _____	20
5.1 Sektori koji su ostvarili korist i generisanje radnih mesta u RRZ _____	21
VI. Razvojni region Sever _____	24
6.1 Sektori koji su ostvarili korist i generisanje radnih mesta u RRS _____	25
VII. Razvojni region Istok _____	28
7.1 Sektori koji su ostvarili korist i generisanje radnih mesta u RRI _____	29
VIII. Grafički prikaz regionalnih podataka _____	33
IX. Ukupan iznos investicija u (%) uključujući 3 lota u pet (5) razvojna regiona na Kosovu _____	36
X. Ukupan iznos sufinansiranja u (%) od strane preduzeća u tri lota u pet razvojna regiona na Kosovu _____	37
XI. Ukupan iznos investicija u (%) na osnovu etničke pripadnosti _____	37
XII. Tabela prikaz projekata po zajednicama _____	38
XIII. Grafički prikaz projekata rukovođenih na osnovu pola _____	38
XIV. Analiza upitnika realizovanog od strane MRR-a za PZHRG (2018-2019) _____	40
XV. Zaključci _____	49
XVI. Izvori informacija _____	50

Spisak skraćenica:

MRR- Ministarstvo za regionalni razvoj

MIP- Ministarstvo za inovacije i preduzetništvo

MIT – Ministarstvo za informacionu tehnologiju

PRRR (2019) – Program za ravnomerni regionalni razvoj (2019)

PRR (2019) - Program za regionalni razvoj (2019)

ARR- Agencija za regionalni razvoj

RRK- Razvojni regioni Kosova

RRC – Razvojni region Centar

RRI- Razvojni regioni Istok

RRJ- Razvojni region Jug

RRS- Razvojni region Sever

RRZ – Razvojni region Zapad

I. UVOD

Ministarstvo za regionalni razvoj (MRR), na osnovu svog zakonskog mandata propisanog aneksom 16 Uredbe (VRK) br. 07/2020 o izmeni i dopuni uredbe br 06/2020 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava, kao i na osnovu Plana rada za 2020. godinu, pripremilo je "Analizu ravnomernog regionalnog socio-ekonomskog razvoja na kosovu za 2019. godinu".

Na osnovu njenog zakonskog mandata, MRR razvija i upravlja programima radi pružanja ravnomernog socio-ekonomskog razvoja na čitavoj teritoriji Republike Kosovo, a takođe sprovodi i njihovu promociju. Ova analiza ulazi i u okviru nadležnosti MRR-a za "Pripremu analiza u vezi sa ravnomernim regionalnim socio-ekonomskim razvojem". U ovoj analizi, obrađena je podrška MRR-a i resornih ministarstava prema privatnom sektoru – preduzećima realizovana u 2019. godini. Obrađuju se programi – šeme za dodelu grantova implementirani i od strane resornih ministarstava u 2019. godini (MTI) i (MIP), ukupni iznosi subvencioniranja, broj aplikacija i korisnika po razvojnim regionima i opštinama, sektori koji su ostvarili korist i njihovo upoređivanje između regiona, nova radna mesta, etnička pripadnost korisnika, kao i korisnici na osnovu pola. Takođe, da bi MRR odrazilo na što transparentniji način uticaj koji je PRRR imao kod korisnika tokom zadnje dve godine (2018-2019), sprovelo je i upitnik odobren od strane sekretara MRR-a, koji je raspodeljen broju od 200 korisnika. Dobijeni odgovori su analizirani i obrađeni u dokumentu putem grafičkog, numeričkog i prikaza procenata, kao i teorijske analize samih rezultata koje je proizveo ovaj upitnik.

Uopšteno, ovo su glavna pitanja koja čine "Analizu ravnomernog regionalnog socio-ekonomskog razvoja na kosovu za 2019. godinu".

Kroz publikaciju ove analize, MRR namerava da stimuliše ravnomerni regionalni socio-ekonomski razvoj između pet (5) razvojnih regiona: region Centar, region Sever, region Zapad, region Istok i region Jug. Prikazuje se subvencionisanje preduzeća kroz prikazivanje proširenja njihovih kapaciteta nakon dobijanja podrške od strane države, rasta prometa, povećanja proizvodnih i ljudskih kapaciteta itd.

Tokom 2019. godine, Ministarstvo za regionalni razvoj (MRR) implementiralo je "Program za ravnomerni regionalni razvoj PRRR 2019", koji je realizovan kroz Šemu grantova za finansijsku podršku preduzeća sa projektima na čitavoj teritoriji Kosova.

U izveštaju koji je pripremilo Odeljenje za regionalni razvoj (ORR) o implementaciji Programa, naglašeno je da je MRR u 2019. godini u svim razvojnim regionima podržalo 201 projekat i da je stvoreno 751 novih radnih mesta. Ukupan iznos finansiranja je oko 2.4 miliona. Takođe, u Analizi su obrađene i prikazane i subvencije za preduzeća koje su dodeljene u 2019. godini od strane Ministarstva trgovine i industrije (MTI) i Ministarstva za inovacije i preduzetništvo (MIP). Sva tri programa imaju slične elemente u pogledu kvalifikovanja vrste preduzeća koje su podržane i sektora. Stoga, imajući to u vidu, u ovoj analizi su obrađena tri (3) programa, čiji je glavni fokus proširenje

kapaciteta preduzeća za povećanje proizvodnje, generisanja novih radnih mesta i zamenu uvoza i povećanje izvoza.

II. Implementacija programa od strane resornih ministarstava u 2019. godini za podršku privatnog sektora – preduzeća na Kosovu

Imajući u vidu zakonski mandat i budžet odobren godišnjim zakonom o budžetu, neka od ministarstva Vlade Republike Kosovo, razvijaju i ostvaruju programe za podršku preduzeća ili privatnog sektora. Svaka podržava preduzeća za jedan ili više sektora, u zavisnosti od oblasti koje pokriva i prethodno odobrenog budžeta za realizaciju odgovarajućih programa.

2019. je druga godina u kojoj Ministarstvo za regionalni razvoj sprovodi program za podršku preduzeća "Program za ravnomerni regionalni razvoj (PRRR)". Tokom dve godine (2018 – 2019), MRR je podržalo preduzeća uglavnom u sektoru proizvodnje, ne isključujući i IT i uslužni sektor. U 2019. godini, isključen je sektor poljoprivrede (za opremu koja se finansira od strane MPŠRR), građevine, zdravstva i trgovine. Za razliku od 2018. godine kada je MRR prikazalo samo grantove dodeljene iz ovog programa, u 2019. godini u ovoj analizi je obuhvatilo i grantove za preduzeća koje je finansiralo Ministarstvo trgovine i industrije i Ministarstvo za inovacije i preduzetništvo. To je postignuto putem obezbeđivanja podataka i dobre i kontinuirane međuinstitucionalne saradnje između MRR-a, MTI-a i MIP-a.

S obzirom na sličnost programa vezano za kvalifikovanost vrste preduzeća (mikro, mala i srednja) i sektora (proizvodnje) u kojima su podržana preduzeća od strane RM u 2019. godini. U ovoj analizi obrađena su dva (2) realizovana programa za podršku preduzeća:

1. Program za ravnomerni regionalni razvoj (PRRR 2019), realizovan od strane MRR-a;
2. Program za podršku MMSP-a, realizovan od strane KIESA/MTI;
3. Program za podršku novih preduzeća u oblasti inovacija i preduzetništva od strane MIP-a za 2019. godinu.

Navedeni programi se uglavnom ne razlikuju mnogo i u pogledu ciljeva utvrđenih za podršku preduzeća koja se uglavnom bave proizvodnjom. Proširenje poslovnih kapaciteta, generisanje novih radnih mesta i zamena uvoza i povećanje izvoza, predstavljaju glavne ciljeve sva tri (3) programa.

Na osnovu profesionalnih kapaciteta na raspolaganju, funkcionisanja saradnje i međuinstitucionalnog razumevanja, MRR će nastaviti sa naporima da obuhvati i druge programe u analizama narednih godina.

2.1 Program za ravnomerni regionalni razvoj (PRRR 2019) iz MRR-a

Program za ravnomerni regionalni razvoj 2019, realizovan je kroz publikaciju i realizaciju šeme grantova za preduzeća, raspodeljeno u lotove.

Definicija lotova i sredstva namenjena za svaki lot, bila su kao u nastavku:

- Lot 1 – Projekti novih preduzeća (nova/start-up preduzeća).
Od 2,000 € do 5,000 €

- Lot 2 – Postojeća preduzeća (preduzeća do 2 godine)
Od 5,000 € do 15,000 €;
- Lot 3 – Mala preduzeća (preko 2 godine)
Od 15,000 € - 25,000 €.

Šema grantova na osnovu "Programa za ravnomerni regionalni razvoj" tokom 2019. godine je ukupno podržala 201 projekat koji su raspodeljeni kao u nastavku:

- U socio-ekonomskom regionu Centar (opština Prištine sa okolnim opštinama), podržano je 43 (četrdeset i tri) projekata;
- U socio-ekonomskom regionu Istok (opština Gnjilane sa okolnim opštinama), podržano je 42 (četrdeset i dva) projekta;
- U socio-ekonomskom regionu Zapad (opština Peć sa okolnim opštinama), podržano je 40 (četrdeset) projekata;
- U socio-ekonomskom regionu Sever (opština Južna Mitrovica sa okolnim opštinama), podržano je 37 (trideset i sedam) projekata;
- U socio-ekonomskom regionu Jug (opština Prizren sa okolnim opštinama), podržano je trideset i devet (39) projekata .

U okviru Šeme PRRR (2019) ukupno MRR je primilo 1686 aplikacija u pet (5) razvojnih regiona sa kojima operiše, ili u:

- U L1 je primljeno 702 aplikacija
- U L2 je primljeno 213 aplikacija
- U L3 je primljeno 771 aplikacija

U poređenju sa 2018. godinom kada je MRR primilo 1696 aplikacija, vidimo jedno minimalno smanjenje broja aplikacija za 10 aplikacija manje u poređenju sa ukupnim brojem aplikacija u 2019. godini. U 2019. godini primećuje se rast broja aplikacija u L3 za 41 aplikaciju više u odnosu na 2018.

Kako bismo jasnije prikazali aplikacije koje smo primili tokom 2018. godine u okviru Šeme PRRR (2018), u nastavku možete pronaći odvojene u lotove aplikacije koje je MRR primilo u pet (5) razvojnih regiona sa kojima operiše. Ukupno je primljeno 1696 aplikacija ili u:

- U L1 je primljeno 733 aplikacija
- U L2 je primljeno 233 aplikacija
- U L3 je primljeno 730 aplikacija

Što se tiče ukupnog broja osoba zaposlenih u (5) pet razvojnih regiona Kosova u okviru PRRR (2019), u 2019. godini je 751 zaposlenih, od kojih u:

- Razvojnem regionu Centar - 164 osoba
- Razvojnem regionu Istok - 152 osoba
- Razvojnem regionu Zapad - 150 osoba
- Razvojnem regionu Sever - 108 osoba
- Razvojnem regionu Jug - 177 osoba.

Na osnovu mandata MRR-a čiji je cilj smanjenje nezaposlenosti i socijalnih nejednakosti, od programa (PRRR 2019) bilo je povećanja broja zaposlenih, gde je tokom 2019. godine zaposleno 751 osoba, a tokom 2018. godine bilo je 561

zaposlenih. U 2019. godini je zabeležen značajan rast u zapošljavanju, sa brojem od 190 zaposlenih više, čije zaposlenje je potvrđeno putem prijava u PAK.

Vrste delatnosti projekata podržanih od strane Šeme grantova za ravnomerni regionalni razvoj (2019), obuhvatale su najviše proizvođačku i prerađivačku delatnost, kao i najrazličitije uslužne delatnosti kao što su: konsultantske usluge, informativna tehnologija, inženjerstvo, automehaničarske usluge/autoservisiranje, medicinske, frizerske, krojačke usluge, dizajn, usluge čišćenja itd. Proizvođačke delatnosti su najviše bili orijentisane na: proizvode od brašna, prerade živinskog mesa, proizvode od tekstilnih i plastičnih materijala, proizvodnju i preradu gvožđa, drva, metala, proizvodnju i preradu nameštaja, proizvodnju i preradu čajeva, voća, šumskih proizvoda, slatkiša itd.

U donjim tabelama imaćete mogućnost da vidite u detaljnijoj formi sve projekte finansirane za 2019. godinu od MRR – Ministarstvo za regionalni razvoj u (5) pet socio-ekonomskih regiona na Kosovu, podeljenih u Lot1, Lot2 i Lot3, koje će na jasniji način odraziti uravnoteženu raspodelu projekata i finansiranja po opštinama, kao i uticaj koji je imao razvojni program na ravnomerni regionalni razvoj na čitavoj teritoriji Kosova, gde je taj program uložio ukupan iznos od 2,387,769.45 € u (5) razvojnih socio-ekonomskih regiona. Dok ukupna vrednost sufinansiranja u 2019. godini od strane preduzeća koja su ostvarila korist za pet (5) razvojnih regiona je 707,537.79€.

2.2 Program za podršku MMSP –a 2019. iz MTI-a

U 2019. godini, za podršku preduzeća ili konkretno malih i srednjih preduzeća, poseban program je sproveda i Agencija za investicije i podršku preduzećima na Kosovu (KIESA)/Ministarstvo trgovine i industrije.

Svrha realizacije ovog programa bila je podizanje proizvodnih kapaciteta, konkretno podrška mikro, malim i srednjim preduzećima za nabavku proizvodnih mašina. Ukupan budžet za realizaciju ovog programa bio je u iznosu od oko: 700,000.00 (sedamsto hiljada) evra.

Poziv za podnošenje aplikacija/šema objavljen od strane MTI-a, sadržao je sledeće kategorije:

- Za mikro preduzeća (zaposleno 1 do 9 radnika) ukupna vrednost grantova je bila 360,000.00 EUR. Maksimalna vrednost koju može da dobije jedno mikro preduzeće je do 75% vrednosti mašine ili u finansijskoj vrednosti do 20,000.00 EUR;
- Za mala preduzeća (zaposleno 10 do 49 radnika) ukupna vrednost grantova će biti 240,000.00 EUR. Maksimalna vrednost koju može da dobije jedno malo preduzeće je do 50% vrednosti mašine ili u finansijskoj vrednosti do 30,000.00 EUR;
- Za srednja preduzeća (zaposleno 50 do 249 radnika) ukupna vrednost grantova će biti 100,000.00 EUR. Maksimalna vrednost koju može da dobije jedno srednje preduzeće je do 50% vrednosti mašine ili u finansijskoj vrednosti do 50,000.00 EUR.

Na zahtev MRR-a, MTI je obezbedilo spisak korisnika (preduzeća) sa brojem registracije, gde je navedeno 28 (dvadeset i osam) preduzeća koja su ostvarila korist. Međutim, KIESA/MTI ne pruža finansijski iznos subvencija i sufinansiranja podeljenih u opštinama, pri čemu to obrazlaže čuvanjem poverljivosti preduzeća koja su ostvarila korist.

Na osnovu broja za registraciju i elektronskog sistema ARPK, MRR je evidentiralo preduzeća kojim opštinama pripadaju i prikazalo ih je prema regionima i opštinama u sledećim poglavljima.

Tabela 1, korisnici MMP-a od MTI-a

Korisnici grantova za preduzeća u 2019. godini od strane Ministarstva trgovine i industrije

Regioni	Opštine	Mikro preduzeća (1 do 9 radnika)		Mala preduzeća (10 do 49 radnika)		Srednja preduzeća (50 do 249 radnika)	
		Br. projekata	Vrednost (€)	Br. projekata	Vrednost (€)	Br. projekata	Vrednost (€)
CENTAR	Priština	11	201,350.00	1	30,000.00	/	0
	Glogovac	1	20,000.00	/	0	/	0
	Kosovo Polje	/	0	1	30,000.00	/	0
	Gračanica	/	0	2	60,000.00	/	0
	Lipljan	/	0	/	0	/	0
	Obilić	/	0	/	0	/	0
	Podujevo	/	0	/	0	/	0
	Štimlje	/	0	/	0	/	0
UKUPNO CENTAR		12	221,350.00	4	120,000.00	/	0
JUG	Prizren	2	40,000.00	/	0	/	0
	Dragaš	/	0	/	0	/	0
	Mališevo	1	20,000.00	/	0	/	0
	Mamuša	/	0	/	0	/	0
	Orahovac	/	0	/	0	/	0
	Suva Reka	/	0	2	60,000.00	/	0
UKUPNO JUG		3	60,000.00	2	60,000.00	/	0
ISTOK	Gnjilane	/	0	/	0	/	0
	Novo Brdo	/	0	/	0	/	0
	Kamenica	/	0	/	0	/	0
	Uroševac	1	20,000.00	/	0	1	50,000.00
	Kačanik	/	0	/	0	/	0

	Štrpce	/	0	/	0	/	0
	Vitina	/	0	/	0	/	0
	Elez Han	/	0	/	0	/	0
	Klokot	/	0	/	0	/	0
	Ranilug	/	0	/	0	/	0
	Parteš	/	0	/	0	/	0
UKUPNO ISTOK		1	20,000.00	/	0	1	50,000.00
ZAPAD	Peć	/	0	2	60,000.00	/	0
	Istok	/	0	/	0	/	0
	Dečane	/	0	/	0	/	0
	Junik	/	0	/	0	/	0
	Klina	/	0	/	0	/	0
	Đakovica	/	0	/	0	/	0
UKUPNO ZAPAD		/	0	2	60,000.00	/	0
SEVER	Mitrovica	/	0	/	0	/	0
	Skenderaj	1	19,000.00	/	0	/	0
	Vučitrn	1	20,000.00	/	0	1	50,000.00
	S. Mitrovica	/	0	/	0	/	0
	Leposavić	/	0	/	0	/	0
	Zvečan	/	0	/	0	/	0
	Zubin Potok	/	0	/	0	/	0
UKUPNO SEVER		2	39,000.00	/	0	/	50,000.00 €
UKUPNO KORISNIKA/IZNOSI		18	340,350.00	8	240,000.00	2	100,000.00

Od Programa za podršku MMSP-a 2019. od strane MTI-a, prema podacima koje je obezbedilo MTI, rezultati broja projekata koji su ostvarili korist (28 projekata) su sledeći:

- 16 projekata u Razvojnom regionu Centar.
- 2 projekata u Razvojnom regionu Istok.
- 3 projekata u Razvojnom regionu Sever.
- 5 projekata u Razvojnom regionu Jug.
- 2 projekata u Razvojnom regionu Zapad.

Od gore navedenih podataka vidimo da najveći broj projekata iz programa podrške MSP-a za 2019. godinu od MTI-a je iskoristio razvojni region Centar sa dosta velikom razlikom od šesnaest (16) projekata od ukupno dvadeset i osam (28) projekata.

2.3 Program za podršku novih preduzeća u oblasti inovacija i preduzetništva od strane MIP-a za 2019. godinu

U cilju podrške inovacija i preduzetništva u funkciji ekonomskog osnaživanja i stvaranja novih radnih mesta, Ministarstvo za inovacije i preduzetništvo (MIP) prema odluci br. 151/2019 od 04.03.2019. godine generalnog sekretara Ministarstva, objavilo je u 2019. godini program (fond) za inovacije i preduzetništvo za finansiranje novih preduzeća – “Start-up”, koji je osmišljen za finansiranje novih preduzeća i inicijativa/ideja za stvaranje novih inovativnih preduzeća, radi ekonomskog razvoja i stvaranja novih radnih mesta. Finansiranje “Start-Up” preduzeća ima za cilj ekonomsko osnaživanje mladih, u oživljavanju inovativnih ideja i poslovnih planova.

Tabela 2, korisnici MMP-a od MIP-a

Korisnici grantova za preduzeća za 2019. godinu od Ministarstva za inovacije po razvojnim regionima			
Razvojni region	Opštine	START-UP	Potrošena vrednost projekta (€)
CENTAR	Priština	39	342,408.60
	Glogovac	1	9,000.00
	Kosovo Polje	1	9,000.00
	Gračanica	/	/
	Lipljan	2	18,000.00
	Obilić	/	/
	Podujevo	/	/
	Štimlje	1	9,000.00
UKUPNO U REGIONU CENTAR		44	387,408.60
JUG	Prizren	2	17,325.00
	Dragaš	/	/
	Mališevo	/	/
	Mamuša	/	/
	Orahovac	/	/
	Suva Reka	1	9,000.00
UKUPNO U REGIONU JUG		3	26,325.00
ISTOK	Gnjilane	4	33,050.70
	Novo Brdo	/	/
	Kamenica	/	/
	Uroševac	2	17,987.40
	Kačanik	/	/
	Štrpce	/	/
	Vitina	/	/
	Elez Han	/	/
	Klokot	/	/
	Ranilug	/	/
	Parteš	/	/
UKUPNO U REGIONU ISTOK		6	51,038.10

ZAPAD	Peć	3	26,505.00
	Istok	1	8,730.00
	Dečane	3	25,371.00
	Junik	/	/
	Klina	3	26,064.00
	Đakovica	2	16,969.50
UKUPNO U REGIONU ZAPAD		12	103,639.50
SEVER	Mitrovica	2	18,000.00
	Skenderaj	3	27,000.00
	Vučitrn	2	18,000.00
	S. Mitrovica	/	/
	Leposavić	/	/
	Zvečan	/	/
	Zubin Potok	/	/
UKUPNO SEVER		7	63,000.00
UKUPNO KORISNIKA U PET (5) REGIONA		72	631,411.20

Iz Programa za podršku novim preduzećima u oblasti inovacija i preduzetništva za 2019. godinu iz MIP-a, prema podacima koje je osigurao MIP na zahtev MRR-a, rezultati broja projekata koji su ostvarili korist (72 projekata) su sledeći:

- 44 projekata u Razvojnom regionu Centar.
- 6 projekata u Razvojnom regionu Istok.
- 7 projekata u Razvojnom regionu Sever.
- 3 projekata u Razvojnom regionu Jug.
- 12 projekata u Razvojnom regionu Zapad.

Od ukupnog broja finansiranja i podrške novim preduzećima u oblasti inovacija i preduzetništva za 2019. godinu iz MIP-a, četrdeset i četiri (44) projekata su podržana u razvojnom regionu Centar, čija vrednost se sastoji u velikoj razlici u poređenju sa brojem projekata koji su ostvarili korist u ostalim razvojnim regionima.

III. Podrška privatnom sektoru – Razvojni region Centar

Razvojni region Centar obuhvata osam (8) opština: (Priština, Glogovac, Kosovo Polje, Gračanica, Štimlje, Podujevo, Obilić i Lipljan).

Od tri (3) programa (MRR, MIP i MTI), u razvojnom regionu Centar je podržano:

- 43 (četrdeset i tri) preduzeća iz Programa za ravnomerni regionalni razvoj 2019 (PRRR 2019 – MRR), u iznosu od 518,406.21€;
- 16 (šesnaest) MMSP iz Programa za podršku MMSP-a 2019. iz MTI u vrednosti 341,350.00€
- 44 (četrdeset i četiri) preduzeća iz programa za podršku novih preduzeća iz MIP u Razvojnom regionu Centar u iznosu od 387,408.60 €

Ako uporedimo Program za ravnomerni regionalni razvoj 2018 (PRRR 2018 – MRR) sa PRRR (2019), vidimo da broj projekata koje je finansiralo MRR tokom 2019. godine je povećan za 13 projekata, što znači da je u 2018. godini MRR podržalo ukupno 30 projekata u RRC, a u 2019. godini 43 projekata u RRC. Ako analiziramo ukupan iznos

finansiranja PRRR 2018 vidimo da je MRR finansiralo iznos od 277,211.75€, a u 2019. godini iznos finansiranja iz MRR-a je 518,406.21€. Od gore navedenih iznosa vidimo da je MRR udvostručilo iznos finansiranja u razvojnom regionu Centar za 241,194.46 € više.

U okviru Programa za ravnomerni regionalni razvoj - PRRR (2019) u razvojnom regionu Centar primljeno je 567 aplikacija u tri (3) lota (1,2,3) od osam (8) opština koje čine ovaj region. Od ukupnog broja aplikacija od 567, u kategoriji:

- U Lot 1 primljeno je 235 aplikacija
- U Lot 2 primljeno je 83 aplikacija
- U Lot 3 primljeno je 249 aplikacija

Iznos i broj projekata finansiranih po lotovima prema PRRR (2019) je sledeći:

- Lot 1 – Projekti novih preduzeća (nova/start-up preduzeća) Od 2,000 € do 5,000 €
 - Dvadeset i jedan (21) projekat u iznosu 94,700.60€
- Lot 2 – Postojeća preduzeća (preduzeća do 2 godine) Od 5,000 € do 15,000 €;
 - Osam (8) projekata u iznosu 106,100.00€
- Lot 3 – Mala preduzeća (preko 2 godine) Od 15,000 € - 25,000 €.
 - Četrnaest (14) projekata u iznosu 317,605.61€

Iznosi sufinansiranja od preduzeća koja su ostvarila korist (PRRR 2019) u RRC

- Lot 1 – Projekti novih preduzeća (nova/start-up preduzeća) - 32,270.26€
- Lot 2 – Postojeća preduzeća (preduzeća do 2 godine) - 34,448.33€
- Lot 3 – Mala preduzeća (preko 2 godine) - 93,477.49€

Ukupan iznos sufinansiranja za 3 (tri) lota u Razvojnom regionu Centar je 160,196.08€

3.1 Sektor koji su ostvarili korist i generisanje novih radnih mesta

Prema Programu za ravnomerni regionalni razvoj (PRRR 2019), u razvojnom regionu Centar, sektor koji je najviše finansiran je uslužni sektor sa brojem projekata od 34 (trideset i četiri) posle kojeg sledi proizvodnja gde je finansirano ukupno 9 (devet) projekata.

Zapošljavanje po lotovima u RRC prema PRRR (2019) je sledeće:

- LOT 1 – 64 zaposlenih:
- LOT 2 – 29 zaposlenih:
- LOT 3 – 71 zaposlenih:

Ukupno za 2018. godinu u okviru PRRR (2018) je 177 zaposlenih uključujući (Lot1, Lot2 i Lot 3) u svim opštinama koje čine ovaj region, a u okviru PRRR (2019) u RRC je zaposleno 164 osoba. U 2019. godini imamo 13 zaposlenih manje u odnosu na 2018.

godinu i imamo znatno naglašene razlike zaposlenih prema nekim lotovima. U 2018. godini u L1 bilo je 28 zaposlenih, a u 2019. godini u istom lotu je zaposleno 64 osoba, dok u L2 u 2018. bilo je 89 zaposlenih, dok u 2019. godini u istom lotu je zaposleno 29.

Tabela 3, prikaz svih podataka u vezi sa realizacijom programa za podršku privatnom sektoru u RRC (PRRR, 2019)

SOCIO-EKONOMSKI REGION CENTAR, LOT 1 (PRRR 2019)

LOT 1	Opština korisnik	Ukupa n br. aplika cija (2019)	Broj preduz eća koje su ostvaril e korist (2019)	Sektori koji su ostvarili korist	Br. projek ata po sektori ma	Broj zaposl enih	Iznos finansira n od strane MRR (€)	Iznos sufinansir anja od strane preduzeć a	Ukupan iznos finansiranja i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansir anje od preduzeć a (2019)
	Priština	129	14	Proizvo dnja	1	41	5,000.00 €	1,192.00 €	63,619.6 0 €	23,312.05 €
				Usluge	13		58,619.6 0 €	22,120.05 €		
	glogov ac	20	2	Proizvo dnja	/	12			8,382.00 €	5,588.00 €
				Usluge	2		8,382.00 €	5,588.00 €		
	Kosovo Polje	22	1	Proizvo dnja	/	2			3,500.00 €	571.00 €
				Usluge	1		3,500.00 €	571.00 €		
	Grača nica	23	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Lipljan	7	1	Proizvo dnja	1	4	4,900.00 €	678.10 €	4,900.00 €	678.10 €
				Usluge	/		/	/		
	Obilić	10	1	Proizvo dnja	/	1	/	/	4,399.00 €	550.00 €
				Usluge	1		4,399.00 €	550.00 €		
	Poduje vo	21	1	Proizvo dnja	/	2	/	/	5,000.00 €	984.11 €
				Usluge	1		5,000.00 €	984.11 €		
	Štimlje	2	1	Proizvo dnja	1	2	4,900.00 €	587.00 €	4,900.00 €	587.00 €
				Usluge	/		/	/		
	Ukupno: (LOT 1)	234	21		21	64	94,700.6 0 €	32,270.26 €	94,700.6 0 €	32,270.26 €

SOCIO-EKONOMSKI REGION CENTAR, LOT 2 (PRRR 2019)

LOT 2	Opština korisnik	Ukupa n br. aplika cija (2019)	Broj preduz eća koje su ostvaril e korist (2019)	Sektori koji su ostvarili korist	Br. projek ata po sektori ma	Broj zaposl enih	Iznos finansira n od strane MRR (€)	Iznos sufinansir anja od strane preduzeć a	Ukupan iznos finansiranja i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansir anje od preduzeć a (2019)
	Priština	63	8	Proizvo dnja	2	29	21,500.0 0 €	12,500.00 €	106,100. 00 €	34,448.33 €
				Usluge	6		84,600.0 0 €	21,948.33 €		
	Glogov ac	2	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Kosovo Polje	4	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Grača nica	1	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Lipljan	5	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Obilić	1	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Poduje vo	5	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Štimlje	2	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Ukupno: (LOT 2)	83	8		8	29	106,100. 00 €	34,448.33 €	106,100. 00 €	34,448.33 €

SOCIO-EKONOMSKI REGION CENTAR, LOT 3 (PRRR 2019)

LOT 3	Opština korisnik	Ukupa n br. aplika cija (2019)	Broj preduz eća koje su ostvaril e korist (2019)	Sektori koji su ostvarili korist	Br. projek ata po sektori ma	Broj zaposl enih	Iznos finansira n od strane MRR (€)	Iznos sufinansir anja od strane preduzeć a	Ukupan iznos finansiranja i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansir anje od preduzeć a (2019)
	Priština	140	8	Proizvo dnja	1	30	25,000.0 0 €	8,800.00 €	171,505. 61 €	54,877.49 €
				Usluge	7		146,505. 61 €	46,077.49 €		
	Glogov ac	25	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Kosovo Polje	19	1	Proizvo dnja	1	11	24,500.0 0 €	16,000.00 €	24,500.0 0 €	16,000.00 €
				Usluge	/		/	/		
	Grača nica	13	2	Proizvo dnja	1	9	25,000.0 0 €	4,500.00 €	46,600.0 0 €	7,600.00 €
				Usluge	1		21,600.0 0 €	3,100.00 €		
	Lipljan	15	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Obilić	5	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Poduje vo	26	3	Proizvo dnja	1	21	25,000.0 0 €	5,000.00 €	75,000.0 0 €	15,000.00 €
				Usluge	2		50,000.0 0 €	10,000.00 €		
	Štimlje	6	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Ukupno: (LOT 3)	249	14		14	71	317,605. 61 €	93,477.49 €	317,605. 61 €	93,477.49 €

Tabela 4, ukupni prikaz investicija za razvojni region Centar (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO-EKONOMSKI REGION CENTAR	Lot1, Lot2, Lot3	Ukupan br. aplikacija (2019)	Broj preduzeća koje su ostvarile korist (2019)	Broj zaposlenih	Iznos finansiran od strane MRR (€)	Iznos sufinansiranja od strane preduzeća	Ukupan iznos finansiranja i sufinansiranja (2019)
	LOT 1	235	21	64	94,700.60 €	32,270.26 €	126,970.86 €
	LOT 2	83	8	29	106,100.00 €	34,448.33 €	140,548.33 €
	LOT 3	249	14	71	317,605.61 €	93,477.49 €	411,083.10 €
	Ukupno :	567	43	164	518,406.21 €	160,196.08 €	678,602.29 €

PRRR (2019) je realizovao ukupan iznos investicija u razvojnom regionu Centar u iznosu od 518,406.21€, sa ukupnim brojem od 43 projekata od ukupnog broja aplikacija 567. U ovom regionu najveći broj aplikacija za projekte je primljen u L3 sa brojem od 249 aplikacija, a u ovom lotu korist je ostvarilo 14 projekata u okviru PRRR (2019). Najmanji broj aplikacija je za Lot 2, gde je apliciralo samo 83 aplikacija, od njih 8 projekata koji su ostvarili korist u okviru ovog lota. Ukupan iznos sufinansiranja u razvojnom regionu Centar je 160,196.08 što znači da u RRC zajedno sa iznosom sufinansiranja su podržani projekti u ukupnoj vrednosti od 678,602.29€.

U razvojnom regionu Centar zaposleno je ukupno 164 osoba, gde se najveći broj zaposlenih je ostvaren u okviru Lot 3 i Lot 1.

IV. Podrška privatnom sektoru- razvojni region Jug

Razvojni region Jug obuhvata osam (6) opština: (Orahovac, Mališevo, Prizren, Suva Reka, Dragaš i Mamuša).

Od tri (3) programa (MRR, MIP i MTI), u razvojnom regionu Jug, podržana su:

- 39 (trideset devet) poslovanja iz Programa za uravnoteženi regionalni razvoj 2019 (PURR 2019 - MRR), u iznosu od 475.781,08 evra,
- 5 (pet) MMSP iz Programa za podršku MMSP-a 2019 od strane MTI-a u iznosu od 120.000,00 evra,
- 3 (tri) poslovanja iz programa za podršku start-up poslovanja od strane MIP-a u razvojnom regionu Jug u iznosu od 26.325,00 evra.

Ukoliko uporedimo Program za uravnoteženi regionalni razvoj 2018 (PURR 2018- MRR) sa PURR-om (2019), vidimo da broj projekata finansiranih od MRR tokom 2019. godine povećan je za 8 projekata više, što podrazumeva da je u 2018. godini MRR je podržalo ukupno 31 projekat, dok je u 2010. godini podržalo (39) projekata. Ukoliko analiziramo

ukupni iznos finansiranja PURR 2018, vidimo da MRR je finansiralo iznos od 304.349,20 evra dok u 2019. godini, iznos finansiranja iz MRR-a je 475.781,08 evra. Iz gore navedenih iznosa vidimo da MRR je povećalo iznos finansiranja u razvojnom regionu Jug za 171.431,88 evra više.

U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj- PURR (2019) u razvojnom regionu Jug, primljene su 297 aplikacije za tri (3) lota (1,2,3) iz šest (6) konstitutivnih opština ovog regiona. Od ukupno 297 aplikacija, u kategoriji:

- Lot 1 primljene su 104 aplikacije
- Lot 2 primljene su 28 aplikacije
- Lot 3 primljene su 165 aplikacije

Iznos i broj projekata finansiranih po lotovima u RRJ prema PURR (2019), je sledeći:

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova/ start-up preduzeća) od 2.000 do 5.000 evra.
 - 19 projekata u iznosu od 80.581,08 evra,
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) od 5.000 do 15.000 evra,
 - 7 projekata u iznosu od 101.800,00 evra
- Lot 3 - Mala preduzeća (preko 2. godine) od 15.000 do 25.000 evra
 - 13 projekata u iznosu od 293.400,00 evra

Iznosi sufinansiranja od preduzeća dobitnica (PURR 2019) u RRJ

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova / start-up preduzeća) - 22,143,95 evra,
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) – 37,063,60 evra
- Lot 3 - Mala preduzeća (preko 2 godine) - 113,095.48 evra

Ukupan iznos sufinansiranja za 3 (tri) lota u razvojnom regionu Jug je 172,303.03 evra.

4.1 Sektori dobitnici i otvaranje novih radnih mesta

Prema Programu za uravnoteženi regionalni razvoj (PURR 2019), u razvojni region Jug, najfinansiraniji sektor je proizvodnja 22 (dvadeset dva) projekata, praćeni uslugama gde je finansirano ukupno 17 (sedamnaest) projekata.

Zapošljavanje po lotovima u RRJ prema PURR (2019), je sledeće:

- LOT 1 –zaposleno je 49 osoba:
- LOT 2 - zaposleno je 49 osoba:
- LOT 3 - zaposleno je 79 osoba:

Ukupno za 2018. godinu u okviru PURR-a (2018) zaposleno je 96 osoba, uključujući (Lot1, Lot2 i Lot 3) u svim sastavnim opštinama ove regije, dok u okviru PURR (2019) u RRJ-u je 177 zaposlenih. U 2019. godini imamo 81 zaposlenih više nego u 2018. godini, a najveće razlike u zaposlenosti su u Lotu 3 i Lotu 1. Vredno je napomenuti Lot 3 gde

imamo udvostručeni broj zaposlenih u 2019. godini (79 zaposlenih) nego u 2018. godini (32 zaposlenih).

Tabela 5. prikazivanje svih podataka vezano za realizaciju programa za podršku privatnog sektora u RRJ (PURR 2019)

SOCIO-EKONOMSKA REGIJA Jug, Lot 1 (PURR 2019)										
LOT 1	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja dobitnice (2019)	Sektori dobitnici	Broj projekata prema sektorima	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani od MRR (evrima)	Iznos sufinansiranja od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufininsiranje poslovanja (2019)
Prizren		52	12	Proizvodnja	5	29	25,000.00 €	8,740.00 €	53,051.55 €	15,201.00 €
				Usluge	7		28,051.55 €	6,461.00 €		
Dragaš		0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Mališevo		17	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Mamuša		2	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Orahovac		13	1	Proizvodnja	1	2	4,900.00 €	1,298.00 €	4,900.00 €	1,298.00 €
				Usluge	/		/	/		
Suva Reka		20	6	Proizvodnja	3	18	10,153.00 €	1,782.95 €	22,629.53 €	5,644.95 €
				Usluge	3		12,476.53 €	3,862.00 €		
Ukupno: (LOT 1)		104	19		19	49	80,581.08 €	22,143.95 €	80,581.08 €	22,143.95 €
SOCIO-EKONOMSKA REGIJA Jug, Lot 2 (PURR 2019)										
LOT 2	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja dobitnice (2019)	Sektori dobitnici	Broj projekata prema sektorima	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani od MRR (evrima)	Iznos sufinansiranja od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufininsiranje poslovanja (2019)
Prizren		16	6	Proizvodnja	3	39	44,000.00 €	17,100.00 €	86,800.00 €	27,152.00 €
				Usluge	3		42,800.00 €	10,052.00 €		
Dragaš		2	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Mališevo		0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Mamuša		1	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/

				Usluge	/		/	/		
	Orahovac	5	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Suva Reka	4	1	Proizvodnja	1	10	15,000.00 €	9,911.60 €	15,000.00 €	9,911.60 €
				Usluge			/	/		
Ukupno: (LOT 2)		28	7		7	49	101,800.00 €	37,063.60 €	101,800.00 €	37,063.60 €
SOCIO-EKONOMSKA REGIJA Jug, Lot 2 (PURR 2019)										
LOT 3	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja dobitnice (2019)	Sektori dobitnici	Broj projekata prema sektorima	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani od MRR (evrima)	Iznos sufinansiranja od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansiranje poslovanja (2019)
	Prizren	69	6	Proizvodnja	4	27	86,500.00 €	32,360.00 €	136,480.00 €	50,371.00 €
				Usluge	2		49,980.00 €	18,011.00 €		
	Dragaš	9	1	Proizvodnja	/	3			20,000.00 €	6,300.00 €
				Usluge	1		20,000.00 €	6,300.00 €		
	Mališevo	19	1	Proizvodnja	1	5	25,000.00 €	8,964.48 €	25,000.00 €	8,964.48 €
				Usluge	/		/	/		
	Mamuša	5	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge			/	/		
	Orahovac	28	2	Proizvodnja	2	9	44,000.00 €	17,730.00 €	44,000.00 €	17,730.00 €
				Usluge	/					
	Suva Reka	35	3	Proizvodnja	2	35	49,800.00 €	25,200.00 €	67,920.00 €	29,730.00 €
				Usluge	1		18,120.00 €	4,530.00 €		
				Trgovina	/		/	/		
Ukupno: (LOT 3)		165	13		13	79	293,400.00 €	113,095.48 €	293,400.00 €	113,095.48 €

Tabela 6, opšti prikaz investicija za razvojni region Jug (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO-EKONOMSKA REGIJA JUG	Lot 1, Lot 2, Lot 3	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja korisnice (2019)	Broj zaposlenih	Iznos finansiran od MRR (€)	Iznos finansiran od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)
	LOT 1	104	19	49	80,581.08 €	22,143.95 €	102,725.03 €
	LOT 2	28	7	49	101,800.00 €	37,063.60 €	138,863.60 €

LOT 3	165	13	79	293,400.00 €	113,095.48 €	406,495.48 €
Ukupno:	297	39	177	475,781.08 €	172,303.03 €	648,084.11 €

PURR (2019) je realizovao ukupan iznos investicija u razvojnom regionu Jug u iznosu od 475,781.08 evra sa ukupnim brojem od 39 projekata od ukupno 297 aplikacija. U ovoj regiji je najveći broj aplikacija projekata prihvaćenih u L3 sa 165 aplikacija, a dobijeni su 13 projekata u okviru PURR-a (2019). Najmanji broj aplikacija je primljen u Lot 2, kada su aplicirali samo 28 aplikacija, od kojih je bilo 7 pobjedničkih projekata u okviru ovog Lota. Ukupni iznos sufinansiranja u razvojnom regionu Jug iznosi 172.303,03 evra, što podrazumeva da su u RRJ-u zajedno sa iznosom sufinansiranja su podržani projekti u ukupnom iznosu od 648.084,11 evra.

U razvojnom regionu Jug, ukupno je zaposleno 177 osoba, gde najveći broj zaposlenih je realizovan u okviru Lota 3, dok Lot 1 i Lot 2 imaju jednak broj zaposlenih.

V. Podrška privatnog sektora - razvojni region Zapad

Razvojni region Zapad obuhvata osam (6) opština: (Peć, Klina, Istok, Junik, Dečane i Đakovica)

Od tri (3) programa (MRR, MIP i MTI), u razvojnom regionu Zapad, podržana su:

- 40 (četrdeset) poslovanja iz Programa za uravnoteženi regionalni razvoji 2019 (PURR 2019 - MRR), u iznosu od 460.775,05 evra;
- 2 (dva) MMSP-a iz Programa za podršku MMSP-a 2019 iz MTI-a u iznosu od 60,000,00 evra,
- 12 (dvanaest) poslovanja iz programa za podršku start-up poslovanja od MIP-a u razvojnom regionu Zapad u iznosu od 103,639.50 evra.

Ukoliko uporedimo Program za uravnoteženi regionalni razvoj 2018 (PURR 2018- MRR) sa PURR-om (2019), vidimo da broj projekata finansiranih od MRR tokom 2019. godine povećan je za 9 projekata više, što podrazumeva da je u 2018. godini MRR je podržalo ukupno 31 projekat, dok je u 2019. godini podržalo 40 projekata. Ukoliko analiziramo ukupni iznos finansiranja PURR 2018, vidimo da MRR je finansiralo iznos od 303,163.50 evra dok u 2019. godini, iznos finansiranja iz MRR-a je 460,775.05 evra. Iz gore navedenih iznosa vidimo da MRR je povećalo iznos finansiranja u razvojnom regionu Jug za 157,611.55 evra više.

U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj- PURR (2019.) u razvojnom regionu Zapad, primljene su 291 aplikacije za tri (3) lota (1,2,3) iz šest (6) konstitutivnih opština ovog regiona. Od ukupno 291 aplikacija, u kategoriji:

- Lot 1 primljene su 121 aplikacije
- Lot 2 primljene su 38 aplikacije
- Lot 3 primljene su 132 aplikacije

Iznos i broj projekata finansiranih po lotovima u RRZ prema PURR (2019), je sledeći:

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova/ start-up preduzeća) od 2.000 do 5.000 evra.

- 20 projekata u iznosu od 86,686.54 evra,
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) od 5.000 do 15.000 evra,
 - 8 projekata u iznosu od 108.520,00 evra,
- Lot 3 – Mala preduzeća (preko 2. godine) od 15.000 do 25.000 evra
 - 12 projekata u iznosu od 265.568,51 evra.

Iznosi sufinansiranja od preduzeća dobitnica (PURR 2019) u RRZ

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova / start-up preduzeća) – 21,367.11 evra.
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) – 29,883.00 evra.
- Lot 3 - Mala preduzeća (preko 2 godine) - 84,178.69 evra.

Ukupan iznos sufinansiranja za 3 (tri) lota u razvojnom regionu Zapad je 135.428,80 evra.

5.1 Sektori dobitnici i otvaranje novih radnih mesta

Prema Programu za uravnoteženi regionalni razvoj (PURR 2019), u razvojni region Zapad, najfinansiraniji sektor je proizvodnja 22 (dvadeset dva) projekata, praćeni uslugama gde je finansirano ukupno 18 (osamnaest) projekata.

Zapošljavanje po lotovima u RRZ prema PURR (2019), je sledeće:

- LOT 1 – zaposleno je 55 osoba:
- LOT 2 – zaposleno je 27 osoba:
- LOT 3 – zaposleno je 68 osoba:

Ukupno za 2018. godinu u okviru PURR-a (2018) zaposleno je 100 osoba, uključujući (Lot1, Lot 2 i Lot 3) u svim sastavnim opštinama ove regije, dok u okviru PURR (2019) u RRZ-u je 150 zaposlenih. U 2019. godini imamo 50 zaposlenih više nego u 2018. godini, a najveće razlike u zaposlenosti su u Lotu 3 i Lotu 1. Vredno je napomenuti Lot 3 gde imamo rast broja zaposlenih u 2019. godini (68 zaposlenih) dok u 2018. godini je bilo (37) zaposlenih.

Tabela 7, prikazivanje svih podataka vezano za realizaciju programa za podršku privatnog sektora u RRZ (PURR 2019)

SOCIO-EKONOMSKA REGIJA ZAPAD, LOT 1 (PURR 2019)										
LOT 1	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja dobitnice (2019)	Sektori dobitnici	Broj projekata prema sektorima	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani od MRR (evrima)	Iznos sufinansiranja od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansiranje poslovanja (2019)
Peć		32	7	Proizvodnja	2	19	8,580.00 €	1,230.00 €	29,873.09 €	8,770.41 €
				Usluge	5		21,293.09 €	7,540.41 €		

Istok	17	0	Proizvodnja Usluge	/ /	/ /	/ /	/ /	/ /	/ /
Dečane	21	3	Proizvodnja Usluge	1 2	8	2,437.65 6,675.80 € €	1,044.70 € 1,624.00 €	9,113.45 €	2,668.70 €
Junik	0	0	Proizvodnja Usluge	/ /	/	/	/	/	/
Klina	19	1	Proizvodnja Usluge	/ 1	1	5,000.00 €	565.00 €	5,000.00 €	565.00 €
Đakovića	32	9	Proizvodnja Usluge	3 6	27	15,000.00 € 27,700.00 €	1,922.00 € 7,441.00 €	42,700.00 €	9,363.00 €
Ukupno: (LOT 1)	121	20		20	55	86,686.54 €	21,367.11 €	86,686.54 €	21,367.11 €

SOCIO-EKONOMSKA REGIJA ZAPAD, LOT 2 (PURR 2019)

LOT 2	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja dobitnice (2019)	Sektori dobitnici	Broj projekata prema sektorima	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani od MRR (evrima)	Iznos sufinansiranja od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansiranje poslovanja (2019)
Peć		14	4	Proizvodnja	3	14	41,000.00 €	4,753.00 €	54,000.00 €	6,503.00 €
				Usluge	1		13,000.00 €	1,750.00 €		
Istok		6	1	Proizvodnja	1	2	14,800.00 €	4,200.00 €	14,800.00 €	4,200.00 €
				Usluge	/		/	/		
Dečane		5	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Junik		0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Klina		2	2	Proizvodnja	2	7	24,720.00 €	11,480.00 €	24,720.00 €	11,480.00 €
				Usluge						
Đakovića		11	1	Proizvodnja	1	4	15,000.00 €	7,700.00 €	15,000.00 €	7,700.00 €
				Usluge						
Ukupno: (LOT 2)					8		108,520.00 €	29,883.00 €	108,520.00 €	29,883.00 €
		38	8			27				

SOCIO-EKONOMSKA REGIJA ZAPAD, LOT 3 (PURR 2019)

LOT 3	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija	Broj poslovanja	Sektori dobitnici	Broj projekata	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani	Iznos sufinansiranja od	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)
-------	-------------------	------------------------	-----------------	-------------------	----------------	-----------------	--------------------	-------------------------	---

	ija (2019)	dobitni ce (2019)		prema sektori ma		i od MRR (evrima)	poslovanj a	Ukupno MRR (2019)	Sufinansir anje poslovan ja (2019)
Peć	39	2	Proizvod nja	2	12	45,700.0 0 €	15,700.00 €	45,700.0 0 €	15,700.00 €
			Usluge	/		/	/		
Istok	14	0	Proizvod nja	/		/	/	/	/
			Usluge	/		/	/		
Dečan e	14	6	Proizvod nja	4	22	83,257.2 5 €	23,210.25 €	121,101. 01 €	36,046.19 €
			Usluge	2		37,843.7 6 €	12,835.94 €		
Junik	2	0	Proizvod nja	/		/	/	/	/
			Usluge	/		/	/		
Klina	17	1	Proizvod nja	/	4	/	/	25,000.0 0 €	3,000.00 €
			Usluge	4		25,000.0 0 €	3,000.00 €		
Đakovi ca	46	3	Proizvod nja	3	30	73,767.5 0 €	29,432.50 €	73,767.5 0 €	29,432.50 €
			Usluge	/		/	/		
Ukupno: (LOT 3)	132	12	/	12	68	265,568. 51 €	84,178.69 €	265,568. 51 €	84,178.69 €
			/						
			/						

Tabela 8, opšti prikaz investicija za razvojni region Zapad (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO- EKONOMSKA REGIJA ZAPAD	Lot 1, Lot 2, Lot 3	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja korisnice (2019)	Broj zaposlenih	Iznos finansiran od MRR (€)	Iznos finansiran od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)
	LOT 1	121	20	55	86,686.54 €	21,367.11 €	108,053.65 €
	LOT 2	38	8	27	108,520.00 €	29,883.00 €	138,403.00 €
	LOT 3	132	12	68	265,568.51 €	84,178.69 €	349,747.20 €
	Ukupno:	291	40	150	460,775.05 €	135,428.80 €	596,203.85 €

PURR (2019) je realizovao ukupan iznos investicija u razvojnom regionu Zapad u iznosu od 460,775.05 evra sa ukupnim brojem od 40 projekata od ukupno 291 aplikacija. U ovoj regiji je najveći broj aplikacija projekata prihvaćenih u L3 sa 132 aplikacija, a dobijeni su 12 projekata u okviru PURR-a (2019). Najmanji broj aplikacija je primljen u Lot 2, kada su aplicirali samo 38 aplikacija, od kojih je bilo 8 pobedničkih projekata u okviru ovog Lota. Ukupni iznos sufinansiranja u razvojnom regionu Zapad iznosi 135,428.80 evra, što podrazumeva da su u RRZ-u zajedno sa iznosom sufinansiranja su podržani projekti u ukupnom iznosu od 596,203.85 evra.

U razvojnom regionu Zapad, ukupno je zaposleno 150 osoba, gde najveći broj zaposlenih je realizovan u okviru Lota 3 i Lota 2.

VI. Podrška privatnog sektora - razvojni region Sever

Razvojni region Sever obuhvata sedam (7) opština: (Južna Mitrovica, Severna Mitrovica, Leposavić, Zvečan, Zubin Potok, Vučitrn i Skenderaj)

Od tri (3) programa (MRR, MIP i MTI), u razvojnom regionu Sever, podržana su:

- 37 (trideset i sedam) poslovanja iz Programa za uravnoteženi regionalni razvoj 2019 (PURR 2019 - MRR), u iznosu od 449,517.24 evra;
- 3 (tri) MMSP-a iz Programa za podršku MMSP-a 2019 iz MTI-a u iznosu od 89,000,00 evra,
- 7 (sedam) poslovanja iz programa za podršku start-up poslovanja od MIP-a u razvojnom regionu Sever u iznosu od 63,000.00 evra.

Ukoliko uporedimo Program za uravnoteženi regionalni razvoj 2018 (PURR 2018- MRR) sa PURR-om (2019), vidimo da broj projekata finansiranih od MRR tokom 2019. godine povećan je za 13 projekata više, što podrazumeva da je u 2018. godini MRR je podržalo ukupno 24 projekata, dok je u 2019. godini podržalo 37 projekata. Ukoliko analiziramo ukupni iznos finansiranja PURR 2018, vidimo da MRR je finansiralo iznos od 208,112.50 evra dok u 2019. godini, iznos finansiranja iz MRR-a je 449,517.24 evra. Iz gore navedenih iznosa vidimo da MRR je duplo povećalo iznos finansiranja u razvojnom regionu Sever za 241,404.74 evra više.

Iznos i broj projekata finansiranih po lotovima u RRS prema PURR (2019), je sledeći:

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova/ start-up preduzeća) od 2.000 do 5.000 evra.
 - 17 projekata u iznosu od 72,925.50 evra,
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) od 5.000 do 15.000 evra,
 - 7 projekata u iznosu od 84,747.74 evra,
- Lot 3 – Mala preduzeća (preko 2. godine) od 15.000 do 25.000 evra
 - 13 projekata u iznosu od 291,844.00 evra.

U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj- PURR (2019.) u razvojnom regionu Sever, primljene su 240 aplikacije za tri (3) lota (1,2,3) iz šest (6) konstitutivnih opština ovog regiona. Od ukupno 240 aplikacija, u kategoriji:

- Lot 1 primljene su 130 aplikacije
- Lot 2 primljene su 27 aplikacije
- Lot 3 primljene su 83 aplikacije

Iznosi sufinansiranja od preduzeća dobitnica (PURR 2019) u RRS

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova / start-up preduzeća) – 12,392.39 evra.
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) – 22,844.31 evra.

- Lot 3 - Mala preduzeća (preko 2 godine) - 76,67.99 evra.

Ukupan iznos sufinansiranja za 3 (tri) lota u razvojnom regionu Sever je 111,404.69 evra.

6.1 Sektori dobitnici i otvaranje novih radnih mesta

Prema Programu za uravnoteženi regionalni razvoj (PURR 2019), u razvojni region Sever, najfinansiraniji sektor je proizvodnja 19 (dvetnaest) projekata, praćeni uslugama gde je finansirano ukupno 18 (osamnaest) projekata. U razvojni region Sever primećujemo dva sektora kao što su proizvodnja i usluge da imaju skoro isti broj finansiranih projekata.

Zapošljavanje po lotovima u RRS prema PURR (2019), je sledeće:

- LOT 1 – zaposleno je 36 osoba:
- LOT 2 – zaposleno je 24 osoba:
- LOT 3 – zaposleno je 48 osoba:

Ukupno za 2018. godinu u okviru PURR-a (2018) zaposleno je 87 osoba, uključujući (Lot1, Lot2 i Lot 3) u svim sastavnim opštinama ove regije, dok u okviru PURR (2019) u RRS-u je 108 zaposlenih. U 2019. godini imamo 21 zaposlenih više nego u 2018. godini, a najveće razlike u zaposlenosti su u Lotu 2 i Lot 3. Vredno je napomenuti Lot 2 gde imamo dvostruki broj zaposlenih u 2019. godini (24 zaposlenih) dok u 2018. godini je bilo (12) zaposlenih kao i značajni rast u Lot 3 gde u 2019. godini su 48 zaposlenih, dok u 2018. godini bilo je 38 zaposlenih.

Tabela 9, prikazivanje svih podataka vezano za realizaciju programa za podršku privatnog sektora u RRS (PURR 2019)

SOCIO-EKONOMSKA REGIJA SEVER, LOT 1 (PURR 2019)										
LOT 1	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja dobitnice (2019)	Sektori dobitnici	Broj projekata prema sektori ma	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani od MRR (evrima)	Iznos sufinansiranja od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufininsiranje poslovanja (2019)
	Mitrovića	51	7	Proizvodnja	1	14	2,057.51 €	363.09 €	28,411.91 €	4,313.09 €
				Usluge	6		26,354.40 €	3,950.00 €		
	Skenderaj	16	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Vučitrn	20	5	Proizvodnja	4	13	18,810.59 €	2,689.30 €	22,713.59 €	3,289.30 €
				Usluge	1		3,903.00 €	600.00 €		

S. Mitrovića	15	0	Proizvodnja	2	/	/	/	/	/
			Usluge	1		/	/		
Leposavić	18	3	Proizvodnja	/	7	10,000.00 €	2,490.00 €	14,000.00 €	3,390.00 €
			Usluge	/		4,000.00 €	900.00 €		
Zvečan	2	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/		/	/		
Zubin Potok	8	2	Proizvodnja	/	2	/	/	7,800.00 €	1,400.00 €
			Usluge	2		7,800.00 €	1,400.00 €		
Ukupno: (LOT 1)	130	17		17	36	72,925.50 €	12,392.39 €	72,925.50 €	12,392.39 €

OCIO-EKONOMSKA REGIJA SEVER, LOT 2 (PURR 2019)

LOT 2	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja dobitnice (2019)	Sektori dobitnici	Broj projekata prema sektorima	Broj zaposlenih	Iznosi finansirani od MRR (evrima)	Iznos sufinansiranja od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansiranje poslovanja (2019)
Mitrovića	13	2	2	Proizvodnja		4	/	/	24,910.00 €	2,782.80 €
				Usluge	2		24,910.00 €	2,782.80 €		
Skenderaj	6	0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Vučitrn	3	4	4	Proizvodnja	3	18	41,360.00 €	16,690.00 €	47,674.74 €	17,391.64 €
				Usluge	1		6,314.74 €	701.64 €		
				Trgovina	/		/	/		
S. Mitrovića	0	0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Leposavić	4	0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Zvečan	0	0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Zubin Potok	1	1	1	Proizvodnja	1	2	12,163.00 €	2,669.87 €	12,163.00 €	2,669.87 €
				Usluge	/		/	/		
Ukupno: (LOT 2)	27	7			7	24	84,747.74 €	22,844.31 €	84,747.74 €	22,844.31 €

OCIO-EKONOMSKA REGIJA SEVER, LOT 3 (PURR 2019)

LOT 3	Opština dobitnica	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslova nja dobitni ce (2019)	Sektori dobitnici	Broj projek ata prema sektori ma	Broj zaposle nih	Iznosi finansiran i od MRR (evrima)	Iznos sufinansir anja od poslovanj a	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansir anje poslovan ja (2019)
Mitrovi ca	42	9	Proizvod nja	5	30	116,850. 00 €	38,250.00 €	203,290. 00 €	50,267.97 €	
				Usluge		4	86,440.0 0 €			12,017.97 €
Skende raj	8	0	Proizvod nja	/	/	/	/	/	/	
			Usluge	/	/	/	/	/	/	
Vučitrn	20	4	Proizvod nja	3	18	66,054.0 0 €	23,400.00 €	88,554.0 0 €	25,900.02 €	
			Usluge	1		22,500.0 0 €	2,500.02 €			
S. Mitrovi ca	3	0	Proizvod nja	/	/	/	/	/	/	
			Usluge	/	/	/	/	/	/	
Leposa vić	9	0	Proizvod nja	/	/	/	/	/	/	
			Usluge	/	/	/	/	/	/	
Zveča n	0	0	Proizvod nja	/	/	/	/	/	/	
			Usluge	/	/	/	/	/	/	
Zubin Potok	1	0	Proizvod nja	/	/	/	/	/	/	
			Usluge	/	/	/	/	/	/	
Ukupno: (LOT 3)	83				13	48	291,844. 00 €	76,167.99 €	291,844. 00 €	76,167.99 €
		13								

Tabela 10 , opšti prikaz investicija za razvojni region Sever (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO- EKONOMSKA REGIJA SEVER	Lot 1, Lot 2, Lot 3	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja korisnice (2019)	Broj zaposlenih	Iznos finansiran od MRR (€)	Iznos finansiran od poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranja (2019)
	LOT 1	130	17	36	72,925.50 €	12,392.39 €	85,317.89 €
	LOT 2	27	7	24	84,747.74 €	22,844.31 €	107,592.05 €
	LOT 3	83	13	48	291,844.00 €	76,167.99 €	368,011.99 €
	Ukupno:	240	37	108	449,517.24 €	111,404.69 €	560,921.93 €

PURR (2019) je realizovao ukupan iznos investicija u razvojnom regionu Sever u iznosu od 449,517.24 evra sa ukupnim brojem od 37 projekata od ukupno 240 aplikacija. U ovoj regiji je najveći broj aplikacija projekata prihvaćenih u L1 sa 130 aplikacija, a dobijeni su 17 projekata u okviru PURR-a (2019). Najmanji broj aplikacija je primljen u

Lot 2, kada su aplicirali samo 27 aplikacija, od kojih je bilo 7 pobjedničkih projekata u okviru ovog Lota. Ukupni iznos sufinansiranja u razvojnom regionu Sever iznosi 111,404.69 evra, što podrazumeva da su u RRS-u zajedno sa iznosom sufinansiranja su podržani projekti u ukupnom iznosu od 560,921.93 evra.

U razvojnom regionu Sever, ukupno je zaposleno 108 osoba, gde najveći broj zaposlenih je realizovan u okviru Lota 3 i Lota 2.

VII. Podrška privatnog sektora - razvojni region Istok

Razvojni region Istok obuhvata jedanaest (11) opština: (Uroševac, Gnjilane, Elez Han, Kačanik, Novo Brdo, Štrpce, Vitina, Klokoč, Ranilug, Kamenica i Parteš)

Od tri (3) programa (MRR, MIP i MTI), u razvojnom regionu Istok, podržana su:

- 42 (četrdeset i dva) poslovanja iz Programa za uravnoteženi regionalni razvoj 2019 (PURR 2019 - MRR), u iznosu od 483,289.87 evra;
- 2 (dva) MMSP-a iz Programa za podršku MMSP-a 2019 iz MTI-a u iznosu od 70,000,00 evra,
- 6 (šest) poslovanja iz programa za podršku start-up poslovanja od MIP-a u razvojnom regionu Istok u iznosu od 51,038.10 evra.

Ukoliko uporedimo Program za uravnoteženi regionalni razvoj 2018 (PURR 2018- MRR) sa PURR-om (2019), vidimo da broj projekata finansiranih od MRR tokom 2019. godine povećan je za 13 projekata više, što podrazumeva da je u 2018. godini MRR je podržalo ukupno 29 projekata, dok je u 2019. godini podržalo 42 projekata. Ukoliko analiziramo ukupni iznos finansiranja PURR 2018, vidimo da MRR je finansiralo iznos od 253,969.00 evra dok u 2019. godini, iznos finansiranja iz MRR-a je 483,289.87 evra. Iz gore navedenih iznosa vidimo da MRR je duplo povećalo iznos finansiranja u razvojnom regionu Istok za 229,320.87 evra više.

U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj- PURR (2019) u razvojnom regionu Istok, primljene su 291 aplikacije za tri (3) lota (1,2,3) iz šest (6) konstitutivnih opština ovog regiona. Od ukupno 291 aplikacija, u kategoriji:

- Lot 1 primljene su 112 aplikacije
- Lot 2 primljene su 37 aplikacije
- Lot 3 primljene su 142 aplikacije

Iznos i broj projekata finansiranih po lotovima u RRI prema PURR (2019), je sledeći:

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova/ start-up preduzeća) od 2.000 do 5.000 evra.
 - 21 projekata u iznosu od 91,953.53 evra,
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) od 5.000 do 15.000 evra,
 - 9 projekata u iznosu od 118,756.34 evra,

➤ Lot 3 – Mala preduzeća (preko 2. godine) od 15.000 do 25.000 evra

- 12 projekata u iznosu od 272,580.00 evra.

Iznosi sufinansiranja od preduzeća dobitnica (PURR 2019) u RRI

- Lot 1 - Novi poslovni projekti (nova / start-up preduzeća) – 22,900.09 evra.
- Lot 2 - Postojeća preduzeća (preduzeća do dve godine) – 33,821.80 evra.
- Lot 3 - Mala preduzeća (preko 2 godine) - 71,483.30 evra.

Ukupan iznos sufinansiranja za 3 (tri) lota u razvojnom regionu Sever je 128,205.19 evra.

7.1 Sektori korisnici i otvaranje novih radnih mesta

Prema Programu za ravnomerni regionalni razvoj (PRRR 2019), u razvojnom regionu istok, najviše finansirani sektor su usluge sa brojem projekata 22 (dvadeset dva), zatim sledi proizvodnja gde je finansirano ukupno 20 (dvadeset) projekata. U razvojnom regionu Istok primećujemo da oba sektora, proizvodnja i usluge imaju skoro jednak broj finansiranih projekata.

Zapošljavanje po Lotovima u RRI prema PRRR (2019) je sledeće:

- LOT 1 – Ima 46 zaposlenih:
- LOT 2 – Ima 41 zaposlenih:
- LOT 3 – Ima 65 zaposlenih:

Ukupno za 2018. godinu, u okviru PRRR (2018) zaposleno je 110 osoba, uključujući (Lot 1, Lot 2 i Lot 3), u svim opštinama koje su deo ovog regiona, dok je u okviru PRRR (2019) u RRI zaposleno je 152 osoba. U 2019. godini imamo 51 zaposlenih više nego u 2018. godini i najveće razlike u zapošljavanju su u Lotu 2. Vredi napomenuti da u Lotu 2 imamo trostruko više zaposlenih u 2019. godini (41 zaposlenih) dok u 2018. godini (16 zaposlenih).

Tabela 11. Prikaz svih podataka vezano za realizaciju programa za podršku privatnom sektoru u RRI (PRRR 2019)

SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK, LOT 1 (PRRR 2019)										
LOT 1	Opština korisnik	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja korisnika (2019)	Sektori korisnici	Broj projekata po sektorima	Broj zaposlenih	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)	Sufinansirani iznos od strane poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranje (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansiranje od poslovanja (2019)
Gnjilane		32	5	Proizvodnja	1	9	5,000.00 €	3,100.00 €	22,755.00 €	8,280.00 €
				Usluge	4		17,755.00 €	5,180.00 €		
Novo Brdo		4	1	Proizvodnja	/	3	/	/	5,000.00 €	890.00 €
				Usluge	1		5,000.00 €	890.00 €		
				Trgovina	/		/	/		

Kamenica	8	3	Proizvodnja	/	5	/	/	10,758.33 €	1,564.59 €
			Usluge	3			10,758.33 €		
Uroševac	36	5	Proizvodnja	/	19	/	/	24,200.00 €	5,062.00 €
			Usluge	5			24,200.00 €		
Kačanič	2	1	Proizvodnja	/	3	/	/	4,490.00 €	671.00 €
			Usluge	1			4,490.00 €		
Štrpce	2	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/			/		
Višina	12	1	Proizvodnja	1	1	/	/	5,000.00 €	1,590.00 €
			Usluge	/			5,000.00 €		
Elez Han	5	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/			/		
Klokot	2	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/			/		
Ranilug	4	2	Proizvodnja	1	3	5,000.00 €	1,500.00 €	7,700.00 €	2,192.50 €
			Usluge	1			2,700.00 €		
Parteš	5	3	Proizvodnja	3	3	12,050.20 €	2,650.00 €	12,050.20 €	2,650.00 €
			Usluge	/			/		
Ukupno: (LOT 1)	112	21		21	46	91,953.53 €	22,900.09 €	91,953.53 €	22,900.09 €

SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK, LOT 2 (PRRR 2019)

LOT 2	Opština korisnik	Ukupni broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja korisnika (2019)	Sektori korisnici	Broj projekata po sektorima	Broj zaposlenih	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)	Sufinansirani iznos od strane poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranje (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansiranje od poslovanja (2019)
Gnjilane	15	2	2	Proizvodnja	/	19	/	/	25,000.00 €	9,460.00 €
				Usluge	2			25,000.00 €		
Novo Brdo	1	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/	
			Usluge	/			/			/
Kamenica	3	1	Trgovina	1	3			13,498.20 €	1,499.80 €	
			Proizvodnja				13,498.20 €			1,499.80 €
Uroševac	12	5	Usluge	2	15	26,850.00 €	12,990.00 €	68,458.14 €	19,662.00 €	
			Proizvodnja	3			41,608.14 €			6,672.00 €

Kačani k	3	0	Usluge	/	/	/	/	/	/
			Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
Štrpce	1	0	Usluge	/	/	/	/	/	/
			Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
Višina	2	1	Usluge	1	4	11,800.0 0 €	3,200.00 €	11,800.0 0 €	3,200.00 €
			Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/	/	/	/	/	/
Elez Han	0	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/	/	/	/	/	/
Klokot	0	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/	/	/	/	/	/
Ranillu g	0	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/	/	/	/	/	/
Parteš	0	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
			Usluge	/	/	/	/	/	/
Ukupno: (LOT 2)	37	9		9	41	118,756. 34 €	33,821.8 0 €	118,756. 34 €	33,821.80 €

SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK, LOT 3 (PRRR 2019)

LOT 3	Opštin a korisni k	Ukupa n broj aplika cija (2019)	Broj poslova nja korisnik a (2019)	Sektori korisnici	Broj projek ata po sektori ma	Broj zaposle nih	Finansira ni iznos od strane MRR-a (€)	Sufinans iran iznos od strane poslova nja	Ukupno finansiranje i sufinansiranje (2019)	
									Ukupno MRR (2019)	Sufinansir anje od poslovanj a (2019)
Gnjilane	40	1	1	Proizvo dnja	/	2	/	/	15,000.0 0 €	1,700.00 €
				Usluge	1		15,000.0 0 €	1,700.00 €		
Novo Brdo	1	0	0	Proizvo dnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
Kamen ica	8	0	0	Trgovin a	/	/	/	/	/	/
				Proizvo dnja	/		/	/		
Urošev ac	70	9	9	Usluge	8	58	190,580. 00 €	58,080.0 0 €	207,580. 00 €	60,933.30 €
				Proizvo dnja	1		17,000.0 0 €	2,853.30 €		
Kačani k	5	0	0	Usluge	/	/	/	/	/	/
				Proizvo dnja	/		/	/		
Štrpce	2	0	0	Usluge	/	/	/	/	/	/
				Proizvo dnja	/		/	/		

				Usluge	/		/	/		
	Vitina	13	2	Proizvodnja	2	5	50,000.00 €	8,850.00 €	50,000.00 €	8,850.00 €
				Usluge	/		/	/		
	Elez Han	1	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Klokot	2	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Ranilug	0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Parteš	0	0	Proizvodnja	/	/	/	/	/	/
				Usluge	/		/	/		
	Ukupno: (LOT 3)	142	12		12	65	272,580.00 €	71,483.30 €	272,580.00 €	71,483.30 €

Tabela 12. Prikaz Investicija za razvojni region Istok (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK	Lot1, Lot2, Lot3	Ukupan broj aplikacija (2019)	Broj poslovanja korisnika (2019)	Broj zaposlenih	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)	Sufinansirani iznos od strane poslovanja	Ukupno finansiranje i sufinansiranje (2019)
	LOT 1	112	21	46	91,953.53 €	22,900.09 €	114,853.62 €
	LOT 2	37	9	41	118,756.34 €	33,821.80 €	152,578.14 €
	LOT 3	142	12	65	272,580.00 €	71,483.30 €	344,063.30 €
	Gjithësej :	291	42	152	483,289.87 €	128,205.19 €	611,495.06 €

PRRR (2019) je realizovao ukupan iznos investicija u razvojnom regionu Istok, u iznosu od 483,289.87 €, sa ukupnim brojem od 42 projekata od ukupno 291 aplikacija. U ovom regionu najveći broj aplikacija u projektima je prihvaćeno u L3 sa 142 aplikacija, koji su dobili 12 projekata u okviru PRRR (2019). najmanji broj aplikacija je prihvaćeno u Lot 2, gde su aplicirali samo 37 aplikacija, od ovih 9 projekata su dobili u okviru ovog Lota. Ukupan iznos sufinansiranja u razvojnom regionu Istok je 128,205.19

€ što znači da u RRI zajedno sa iznosom sufinansiranja podržani projektu u ukupnom iznosu od 611,495.06€.

U razvojnom regionu Istok ukupno je zaposleno 152 osoba, gde je najveći broj zaposlenih realizovan u Lotu 3 i Lotu 2.

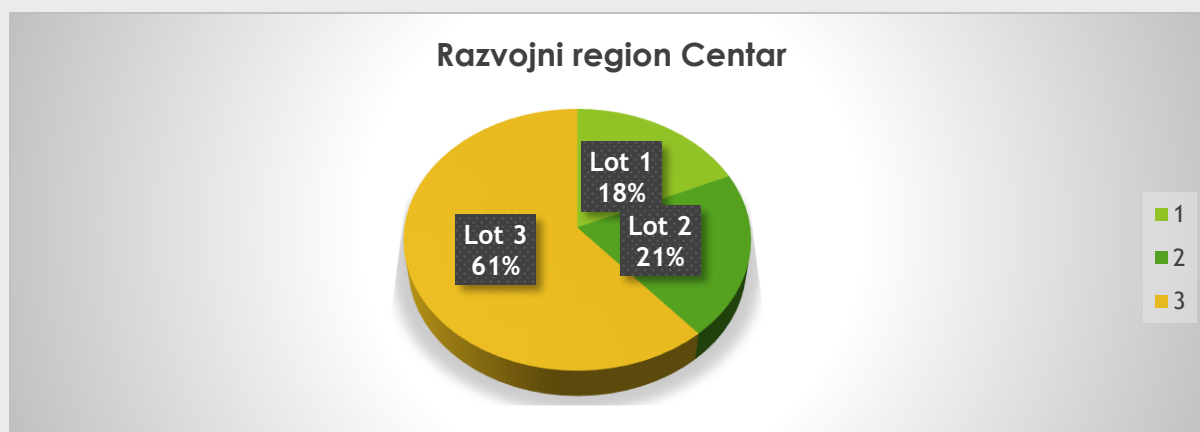
VIII. GRAFIČKI PRIKAZ PODATAKA

U nastavku su prikazani u obliku grafikona u procentima, tabelarne vrednosti tumačene i u naraciji za pet (5) socio-ekonomska razvojna regiona na Kosovu (region Centar, region Sever, region Jug, region Istok i region Zapad) u pogledu tumačenja PRRR (2019). Takođe iznosi finansiranja projekata su podeljeni u Lotove (1, 2, 3) za svaki region zasebno u cilju jasnog i transparentnog prikaza pet (5) razvojnih regiona.

8.1 Razvojni region Centar

Raspodela finansijskih sredstava u %, po Lotovima u razvojnom regionu Centar od strane MRR-a u okviru Granta šeme „Program ravnomernog regionalnog razvoja“ 2019. godina, prikazana je u sledećem grafikonu:

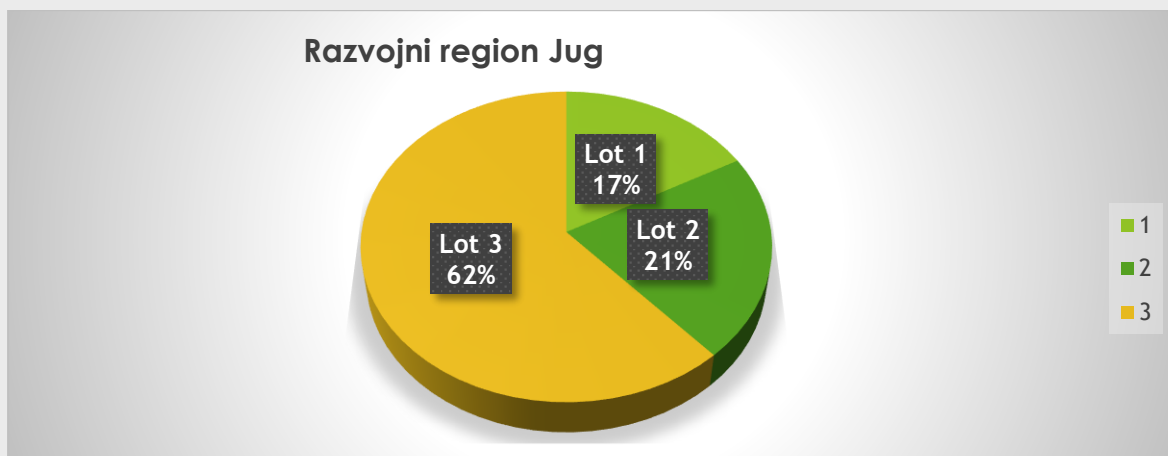
Grafikon 1. Raspodela sredstava po lotovima u RRC (PRRR 2019)

8.2 Razvojni region Jug

Raspodela finansijskih sredstava u %, po Lotovima u razvojnom regionu Jug od strane MRR-a u okviru Granta šeme „Program ravnomernog regionalnog razvoja“ 2019. godina, prikazana je u sledećem grafikonu:

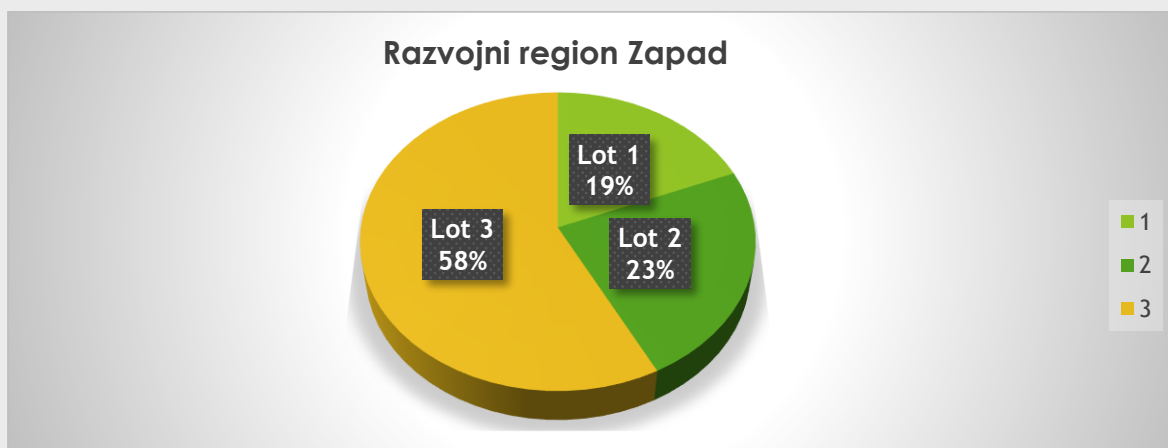
Grafikon 2. Raspodela sredstava po lotovima u RRJ (PRRR 2019)

8.4 Razvojni region Zapad

Raspodela finansijskih sredstava u %, po Lotovima u razvojnom regionu Zapad od strane MRR-a u okviru Granta šeme „Program ravnomernog regionalnog razvoja“ 2019. godina, prikazana je u sledećem grafikonu:

Grafikon 3. Raspodela sredstava po lotovima u RRZ (PRRR 2019)

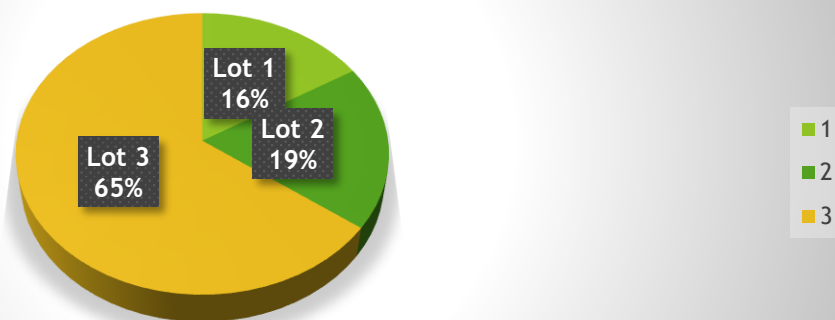

8.3 Razvojni region Sever

Raspodela finansijskih sredstava u %, po Lotovima u razvojnom regionu Sever od strane MRR-a u okviru Granta šeme „Program ravnomernog regionalnog razvoja“ 2019. godina, prikazana je u sledećem grafikonu:

Grafikon 4. Raspodela sredstava po lotovima u RRS (PRRR 2019)

Razvojni region Sever

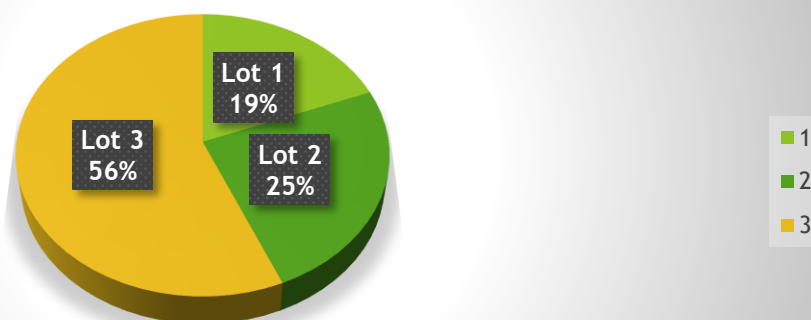

8.5 Razvojni region Istok

Raspodela finansijskih sredstava u %, po Lotovima u razvojnom regionu Istok od strane MRR-a u okviru Granta šeme „Program ravnomernog regionalnog razvoja“ 2019. godina, prikazana je u sledećem grafikonu:

Grafikon 5. Raspodela sredstava po lotovima u RRI (PRRR 2019)

Razvojni region Istok

IX. Ukupan iznos investicija u (%) uključujući 3 Lota (Lot1, Lot2 i Lot3) u pet (5) razvojnih regiona na Kosovu

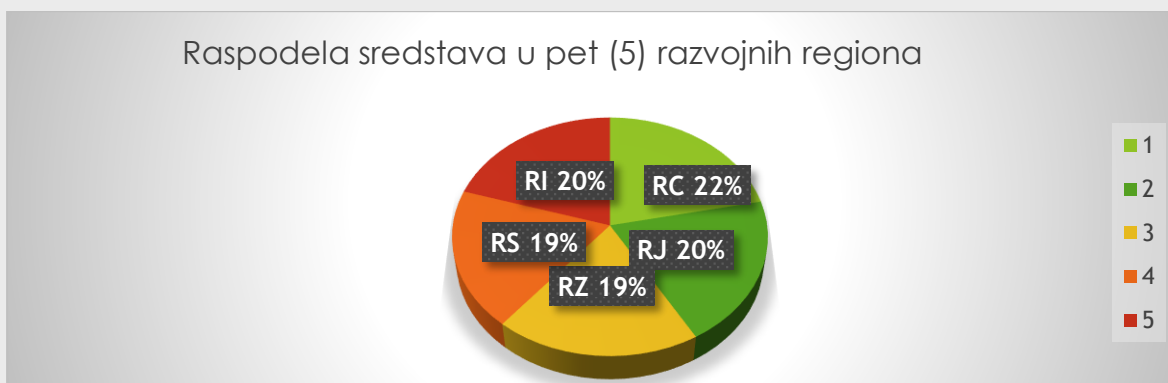
U donjem grafikonu vidimo dovoljnu ravnomernu raspodelu sa manjim razlikama ili neravnotežama do 2% u određenim regionima generalno. Na donjem grafikonu možemo videti da region Sever ima najmanji procenat finansiranja od 449,517.24€ u odnosu na ostale regione. Takav procenat ne kao rezultat manjeg broja primljenih aplikacija od regiona Sever, što je dovelo do manje konkurentnosti u odnosu na ostale socio-ekonomske razvojne regiona na Kosovu. Subvencionisanje poslovanja u pet (5) socio-ekonomskih regiona na Kosovu urađeno je u skladu sa Administrativnim uputstvom o ispunjavanju kriterijuma za svaki lot zasebno.

Tabela 13. Tabelarni prikaz raspodele sredstava prema pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

PET (5) SOCIO-EKONOMSKA REGIONA	IZNOS FINANSIRANJA – PRRR 2019 (€)	IZNOS SUFINANSIRANJA OD STRANE POSLOVANJA
Socio-ekonomski region Centar	518,406.21 €	160,196.08 €

Socio-ekonomski regiona Jug	475,781.08 €	172,303.03 €
Socio-ekonomski region Zapad	460,775.05 €	135,428.80 €
Socio-ekonomski regiona Sever	449,517.24 €	111,404.69 €
Socio-ekonomski region Istok	483,289.87 €	128,205.19 €
UKUPNO:	2,387,769.45 €	707,537.79 €

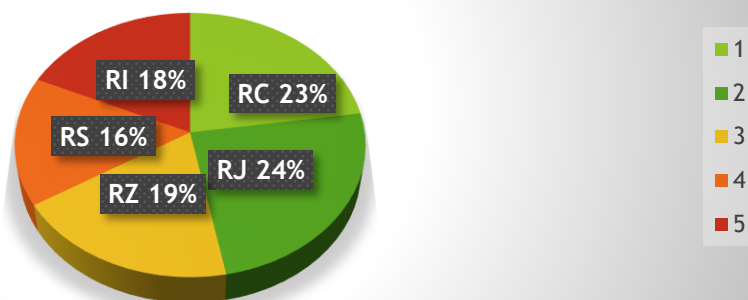
Grafikon 6. Raspodela sredstava prema pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

X. Ukupan iznos sufinansiranja u (%) od strane poslovanja, uključujući tri (3) Lota (Lot1, Lot2 i Lot3) u pet (5) razvojnih regiona na Kosovu

Grafikon 7. Raspodela sredstava sufinansiranja prema pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

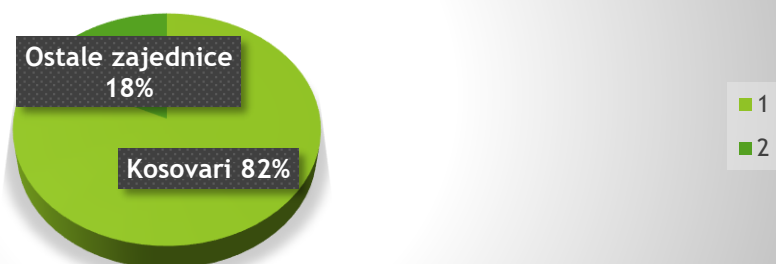
Procenat sufinansiranja u pet (5) razvojnih regiona

„Program za ravnomerni regionalni razvoj“ za 2019. godinu, finansijski je podržao relativno veliki broj projekata ostalih zajednica na Kosovu (Srbi, Bošnjaci, Turci, Romi, Aškalije, Egipćani i Gorani), u dovoljno velikom broju od 18% u odnosu na ukupan broj zajednica na Kosovu.

Grafikon 8. Raspodela sredstava prema etničkoj pripadnosti u pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

Raspodela na osnovu etničke pripadnosti

XII. Tabelarni prikaz raspodele projekata po zajednicama u razvojnim regionima

Tabela 14. Tabelarni prikaz raspodele sredstava na osnovu etničke pripadnosti u pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

Pet (5) razvojna regiona	Etnička pripadnost					
	Kosovari	Srbi	Bošnjaci	Turci	Gorani	Romi, Ačkalije, Egipćani
CENTAR	41	2	0	0	0	0
JUG	26	0	11	1	1	0
ISTOK	35	5	0	0	0	2
ZAPAD	33	0	1	0	0	6

SEVER	30	6	1	0	0	0

XIII. „Program za ravnomerni regionalni razvoj“ za 2019. godinu finansijski je podržao 55 (pedeset i pet) poslovanja kojima upravljaju žene i 146 (stotinu četrdeset i šest) poslovanja kojima upravljaju muškarci

U odnosu na 2018. godinu, od ukupno 52 podržanih projekata iz Programa za ravnomerni regionalni razvoj (2018), u 2019. godini, MRR je podržalo 3 (tri) projekata više ili ukupno 55 projekata kojima upravljaju žene u okviru ove šeme. MRR je posvećeno da podstiče što više takvih projekata. Najveći broj finansiranih projekata za žene je u Razvojnom regionu Centar, sa 16 projekata. Ukupno imamo 146 finansiranih projekata kojima upravljaju muškarci i 55 ostalih projekata kojima upravljaju žene.

Grafikon 9. Raspodela projekata na rodnoj osnovi, u % za pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

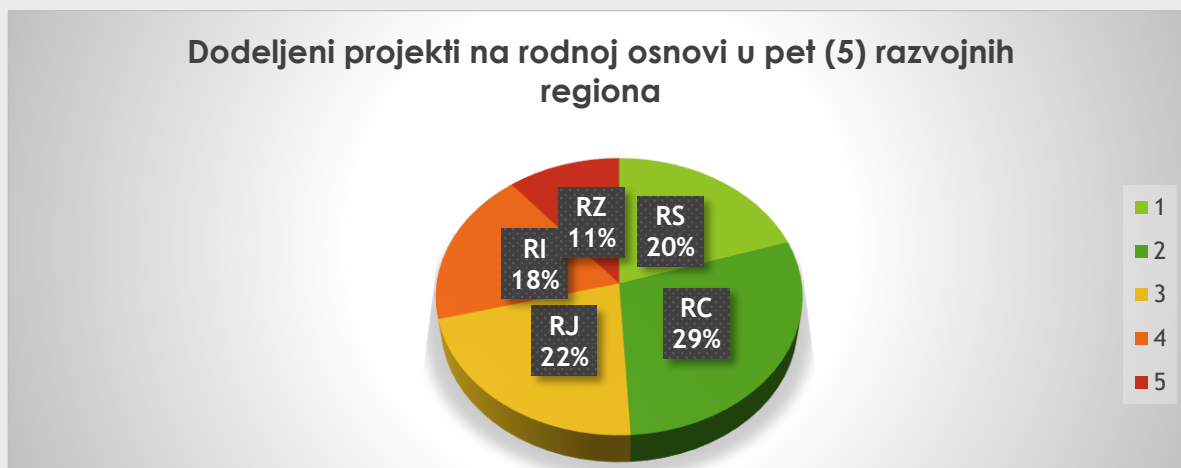
Tabela raspodele pedeset i pet (55) projekata kojima upravljaju žene u pet (5) razvojnih regiona na Kosovu

Tabela 15. Tabelarni prikaz raspodele sredstava za projekte kojima upravljaju žene, u pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

PET (5) RAZVOJNA REGIONA	UKUPAN BROJ PROJEKATA
Socio-ekonomski region Centar	16
Socio-ekonomski region Jug	12
Socio-ekonomski region Zapad	6
Socio-ekonomski region Sever	11
Socio-ekonomski region Istok	10
UKUPNO:	55

Grafički prikaz u % raspodele pedeset i pet (55) projekata kojima upravljaju žene u pet (5) razvojnih regiona na Kosovu

Grafikon 10. Raspodela sredstava projekata kojima upravljaju žene, u pet (5) razvojnih regiona (PRRR 2019)

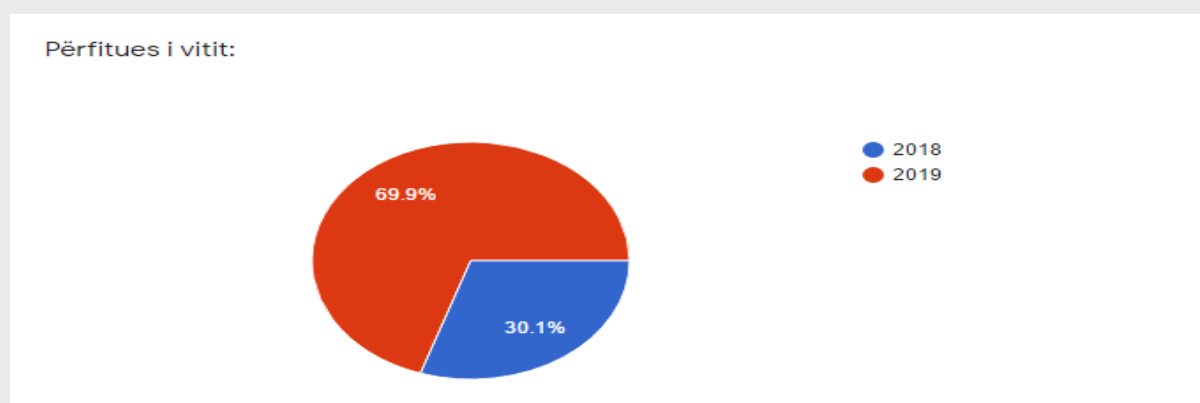

XIV. Analiza upitnika realizovanog od strane MRR-a za korisnike šeme grantova „Program za ravnomerni razvoj“ PRRR za period (2018-2019)

U cilju što transparentnijeg i direktnijeg odražavanja uticaja koji ima šema grantova „Program za ravnomerni regionalni razvoj“, MRR je realizovalo upitnika sa specifičnim pitanjima, koji je podeljen na oko dvesta (200) uzoraka korisnicima iz perioda 2018-2019. MRR je primilo oko sto (100) upitnika sa odgovorima, u službeno utvrđenom roku. Upitnik je generalno u svom sadržaju imao opšte podatke kao što su godina korišćenja poslovanja, opština, etnička pripadnost, poslovna delatnost, zatim detaljnija specifična pitanja koje se odnose direktno na svrhu i ciljeve koje ima ova šema da ispunjava putem finansiranja privatnog sektora. Svi odgovori su analizirani i prikazani u grafičkom obliku uz pomoć dole navedenih procenata i numeričkih vrednosti.

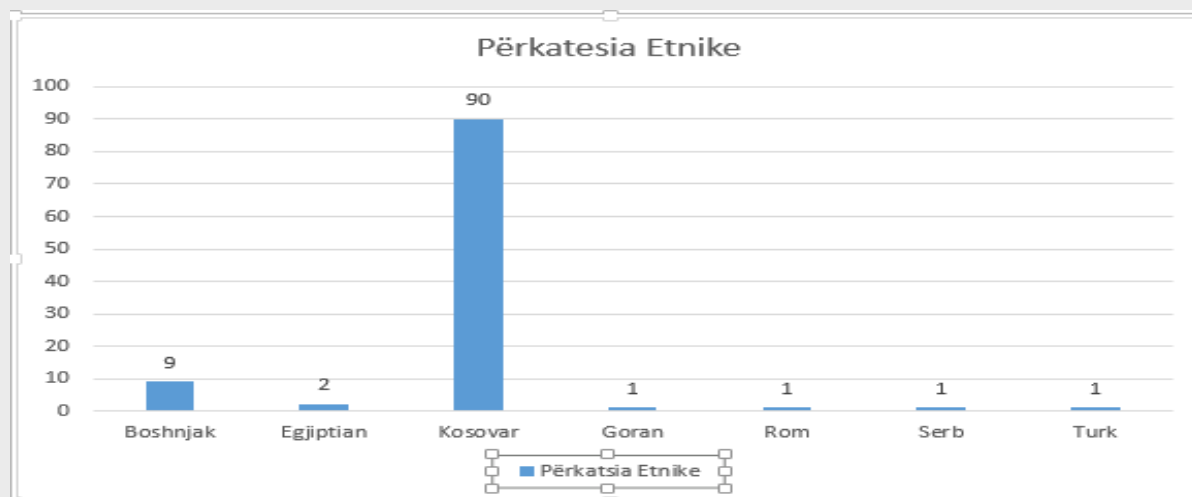
14.1. Na postavljeno pitanje da li su korisnici, korisnici iz 2018. ili 2019. godine, 69.9% korisnika su bili korisnici šeme grantova PRRR-a iz 2019. godine i 30.1% korisnici PRRR-a iz 2018. godine.

Grafikon 11. Prikaz korisnika po godinama (2018-2019)

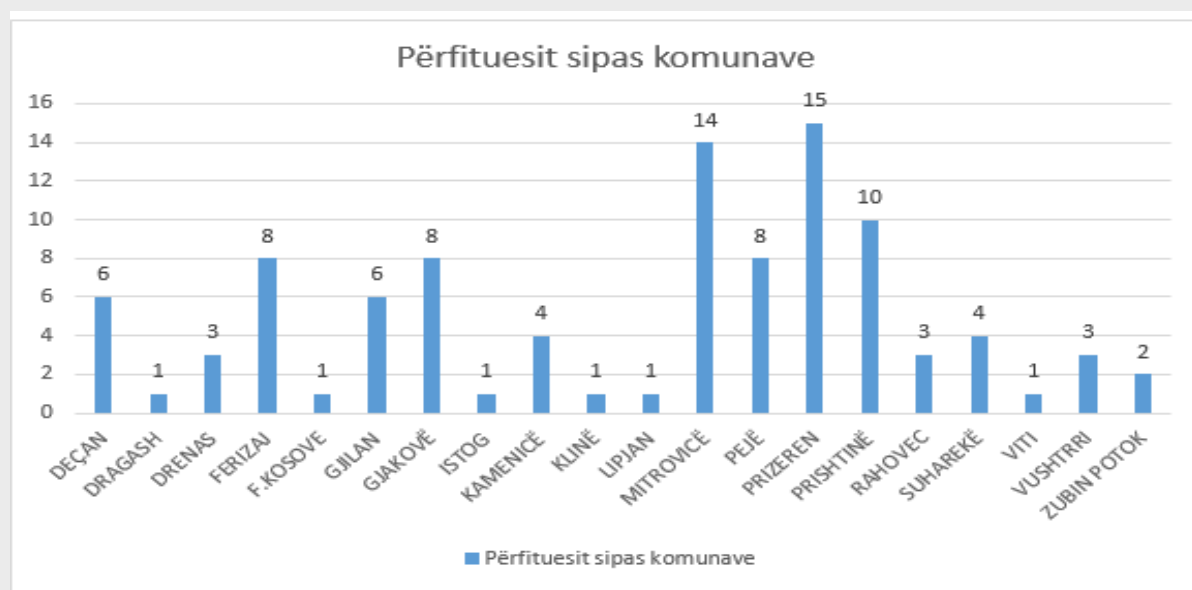
14.2. U cilju identifikacije etničke pripadnosti korisnika na postavljeno pitanje, od sto pet (105) korisnika koji su odgovorili na ovo pitanje, vidimo da devedeset (90) korisnika koji su odgovorili pripadaju etničkoj pripadnosti Kosovar, devet (9) Bošnjaci, dva (2) Egipćana, jedan (1) Goran, jedan (1) Rom, jedan (1) Srbin i jedan (1) Turčin. Ova raspodela na osnovu etničke pripadnosti obuhvata period (2018. i 2019. godina) implementacije MRRR-a.

Grafikon 12. Etnička pripadnost korisnika PRRR-a (2018-2019)

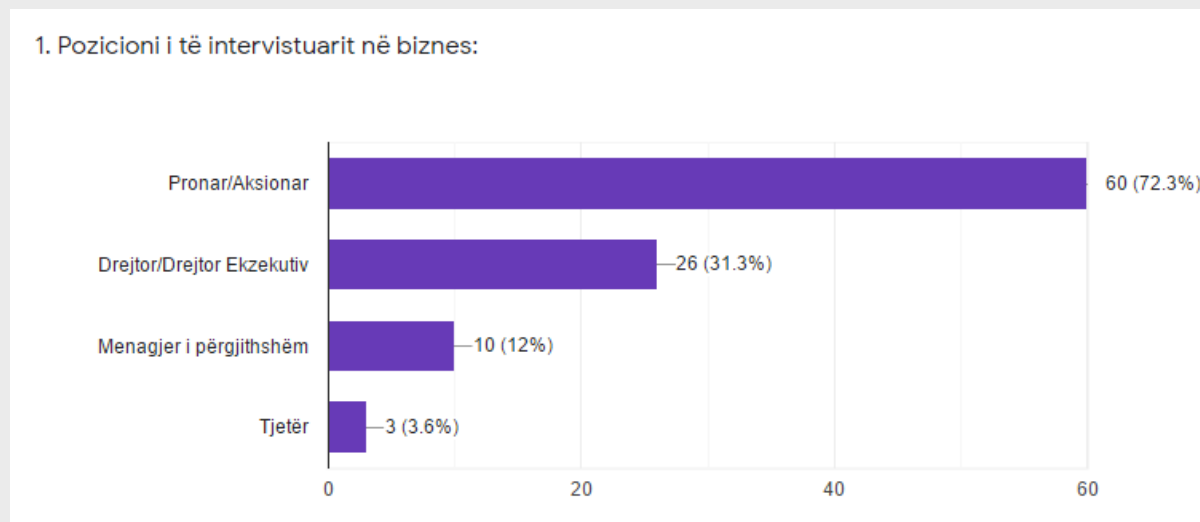
14.3. Korisnici opštine Prizren su korisnici koji su najviše odgovorili na pitanje iz koje ste opštine, ukupno petnaest (15) odgovora od strane korisnika iz perioda 2018-2019, zatim sledi opština Mitrovica sa četrnaest (14) odgovora i opština Priština sa deset (10) odgovora od strane korisnika.

Grafikon 13. Korisnici po opštinama PRRR (2018-2019)

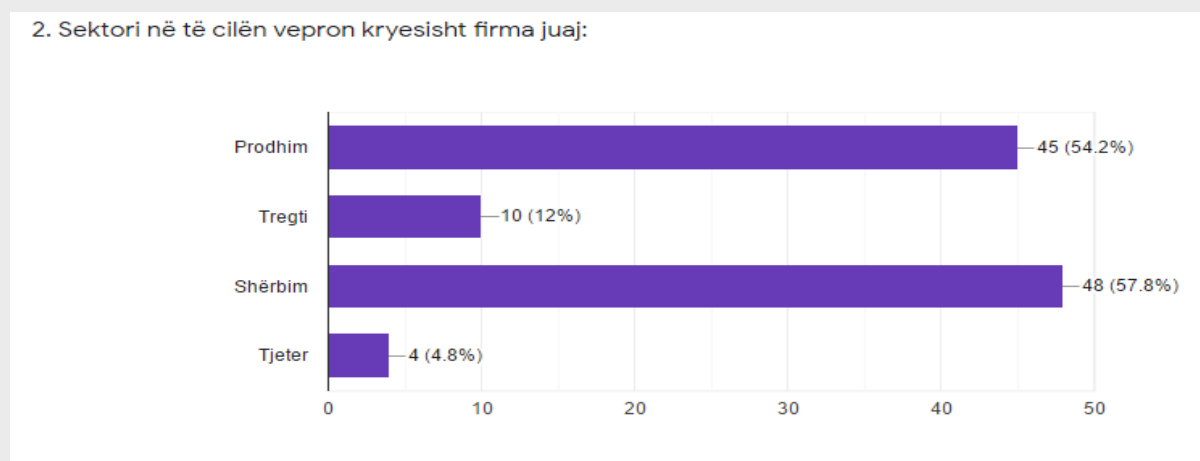
14.4. Da bismo imali bolju orijentaciju i tačnost podataka u nastavku naših pitanja, tražili smo odgovore i za poziciju korisnika u poslovanju. Na sledećem grafikonu vidimo da su 72.3% korisnika koji su odgovorili, rekli su da su bili samo vlasnici/akcionari poslovanja, 31.3% direktori/izvršni direktori, 12% menadžeri i 3.6% druge pozicije koje nisu naveli.

Grafikon 14. Pozicija ispitanika u poslovanju PRRR (2018-2019)

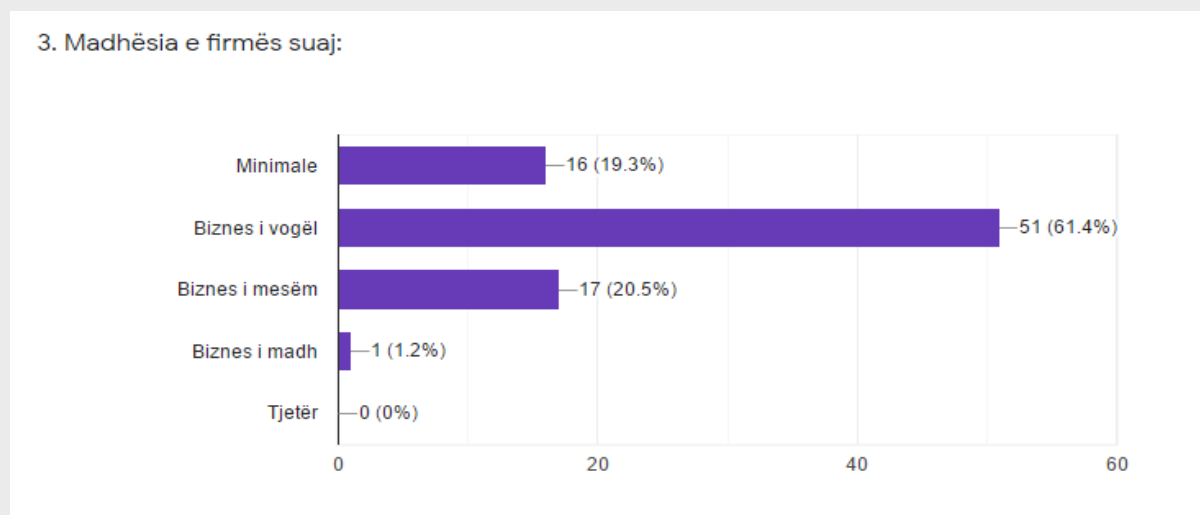
14.5. Iz grafičkog prikaza podataka, na sledećem grafikonu br. 15 vidimo da 54.2% poslovanja korisnika, svoju delatnost imaju proizvodnju, 57.8% pružaju usluge, koje se smatra najveća delatnost po broju, prema primljenim podacima za dve godine (2018-2019) i treća delatnost je trgovina, u manjem procentu, od 12%.

Grafikon 15. Sektor u poslovanju PRRR (2018-2019)

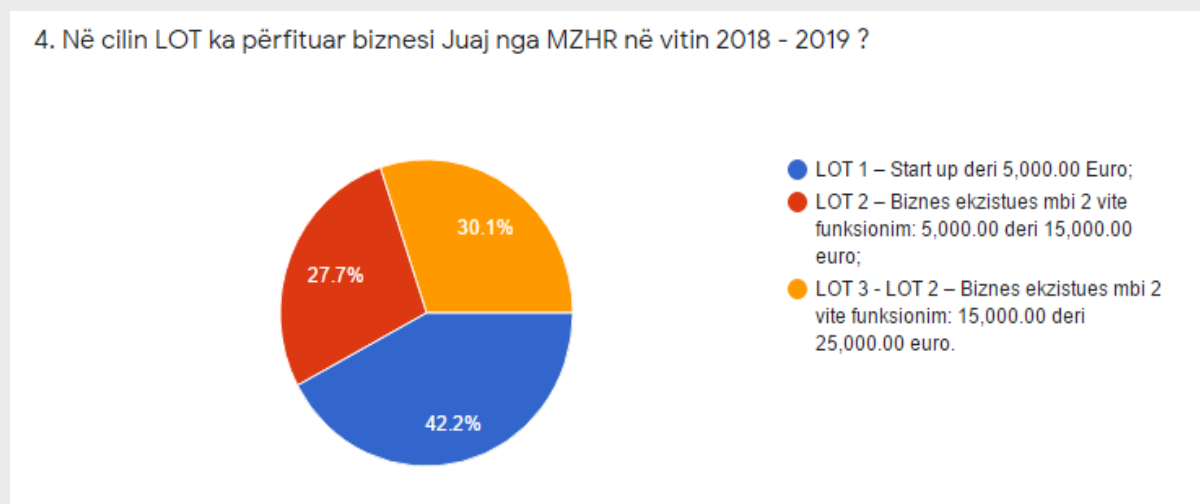
14.6. Što se tiče postavljenog pitanja korisnicima u vezi sa veličinom poslovanja, 61.4% pripadanju malim preduzećima, 20.5% srednjim preduzećima, 19.3% su mikro preduzeća, i samo 1.2% spadaju pod velika preduzeća. Kao što znamo preduzeća su kategorizovana prema broju radnika koje imaju zaposlene.

Grafikon 16. Veličina firme korisnika PRRR (2018-2019)

Grafikon 17. Lotovi korišćenja od strane korisnika prema PRRR (2018-2019)

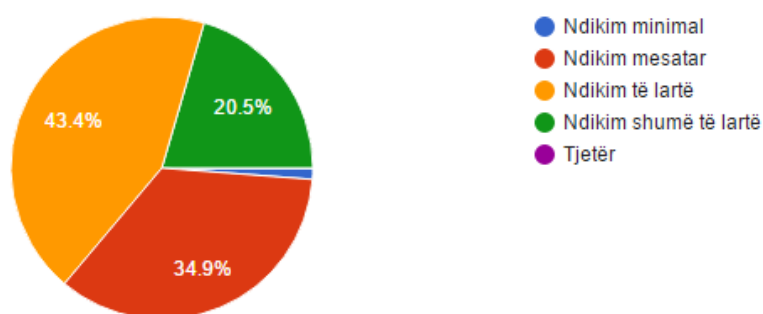
14.7. Iz primljenih odgovora korisnika za dve godine (2018-2019) na pitanje u kojem Lotu su najviše dobili korisnici, vidimo da je najveći broj korisnika dobili u Lotu 1, u procentu od 42.2%, što znači nova poslovanja (Start-up) koje je MRR finansiralo do iznosa od 5000€ u okviru PRRR-a i Lotu 3 sa procentom od 30.1%, u kojem se kategoriju postojeća poslovanja sa više od 2 godine funkcionisanja, koja su finansiranja pod strane MRR-a u iznosu od 15.000-25.000 €. S druge strane, najmanji broj korisnika MRR-a je dobilo u Lotu 2 sa procentom od 27.7%, gde spadaju postojeća poslovanja sa preko 2 godine funkcionisanja. Ovaj lot je MRR finansiralo u iznosu od 5.000-15.000 € tokom perioda (2018-2019).

14.8. S obzirom da je za MRR i njen mandat veoma važno da preko ove šeme što više pomognu poslovanjima u proširenju svojih proizvodnih kapaciteta ili usluga, kako bi imali što stabilnija poslovanja, vidimo da iz primljenih odgovora MRR je imalo veoma pozitivan uticaj za dve godine implementacije PRRR-a (2018-2019). Na 43.4% korisnika ovaj program je imao veliki uticaj i 20.5% veoma veliki uticaj, koji se uglavnom sastoji od veoma pozitivnom procentu na uticaj koji MRR ima u cilju da postiče od PRRR-a, za podršku privatnom sektoru.

Grafikon 18. Uticaj finansiranja u proširenje proizvodnih-uslužnih kapaciteta prema PRRR-u (2018-2019)

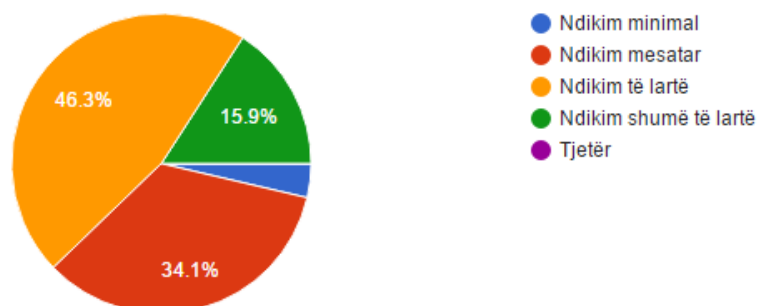
5. Sa ka ndikuar pozitivisht financimi i projektit Tuaj në zgjerimin e kapacitetit (prodhues – shërbyes) të biznesit Tuaj ?

14.9. Na sledećem grafikonu možemo videti dobijene procenete u vezi sa uticajem koje je imao PRRR tokom godina (2018-2019) u povećanju broja klijenata i konkurentnosti na tržištu. Od primljenih podataka od strane korisnika vidimo da je 46.3 njih odgovorili, veliku uticaj, 34.1% prosečan uticaj i 15.9% veoma veliki uticaj. Ako uzimamo u obzir opštu maržu procenta, možemo reći da je PRRR u preko 50% poslovanja imao mnogo uticaja u povećanju broju klijenata i rastu konkurentnosti na tržištu među njima.

Grafikon 19. Uticaj finansiranja na konkurentnost i povećanje broja klijenata prema PRRR-u (2018-2019)

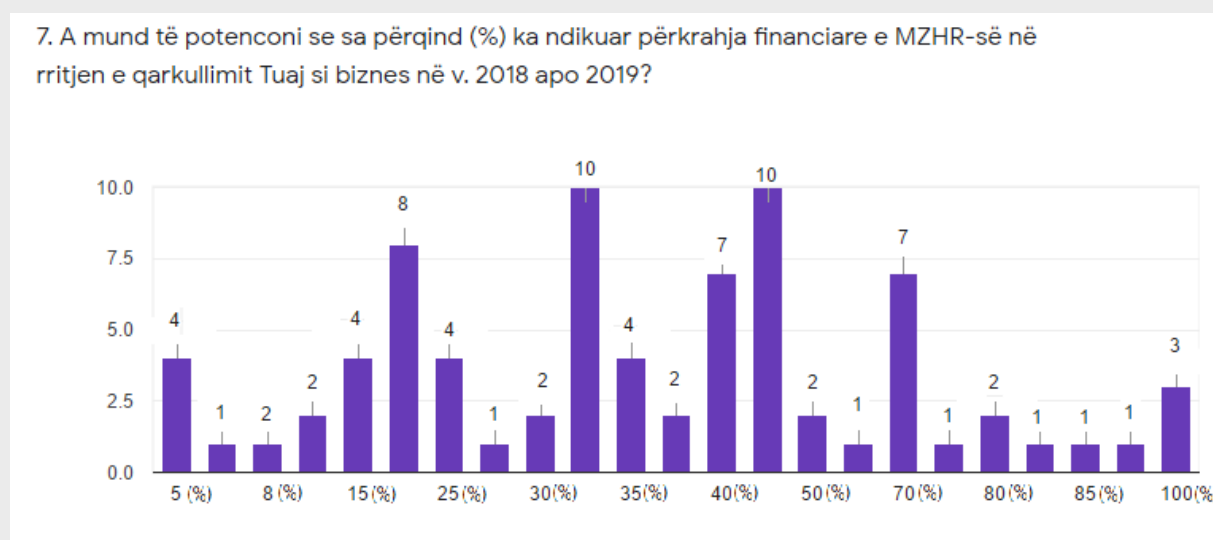
6. Sa ka ndikuar pozitivisht financimi i projektit Tuaj në rritjen e numrit të klientëve dhe sa ju ka bërë më konkurrues në treg ?

14.10. Na grafikonu br. 20 je traženo da korisnici daju svoje odgovore koliko je PRRR uticao na rast prometa u njihovim poslovanjima tokom godina 2018. i 2019. Od

prikazanih odgovora takođe i na grafikonu možemo videti opštu podelu po procentima i broju korisnika, gde su: 5-8% rast prometa imala (7) poslovanja korisnika, 8-15% rasta prometa imala su (6) poslovanja, 15-25% imala (12) poslovanja korisnika, 25-30% samo (3) poslovanja, 30-35% povećale su promet (14) poslovanja, sa najvećim brojem poslovanja prema procentu rasta prometa, 35-40%, (9) poslovanja, 40-50%, (12) poslovanja korisnika, 50-70% rast prometa su imala (8) poslovanja, 70-80% samo (3) poslovanja i 85-100% (4) poslovanja koja se smatraju da su imala ovaj rast prometa, uz pomoć finansiranja koje su dobili od PRRR-a tokom godina (2018-2019). Iz ovih podataka najveći broj poslovanja, koji su imala rast prometa, imala su rast između 30-35%.

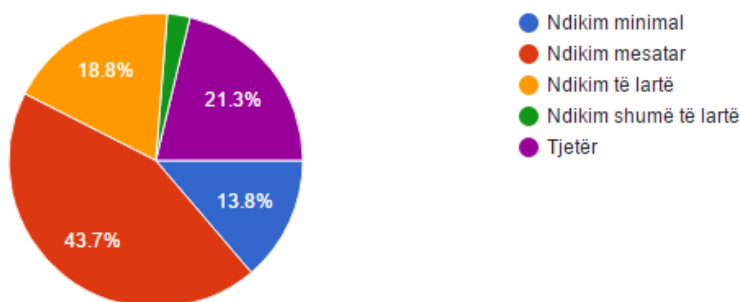
Grafikon 20. Uticaj finansiranja u rast prometa poslovanja prema PRRR-u (2018-2019)

14.11. Rast izvoza i njegova zamena uvozom je strateški cilj Ministarstva za regionalni razvoj, u cilju što većeg smanjenja ekonomskih nejednakosti, i ravnomernog ekonomskog razvoja na čitavoj teritoriji Kosova. Na osnovu toga, PRRR ima za cilj stvaranje održivih razvojnih i ekonomsko konkurentskih regiona. Podrška poslovanjima u rastu njihovog izvoza i smanjenju uvoza je uvek podsticano od strane MRR-a. na sledećem grafikonu vidimo da je MRR imalo dobar uticaj u procentu od 43.7% za ove dve godine (2018-2019), sa obzirom da se izvoz robe i proizvoda često podržava od strane zakonodavstva, koje je često stvaralo poteškoće kod poslovanja u njihovoj realizaciji.

Grafikon 21. Uticaj finansiranja u rastu izvoza i smanjenje uvoza, prema PRRR-u (2018-2019)

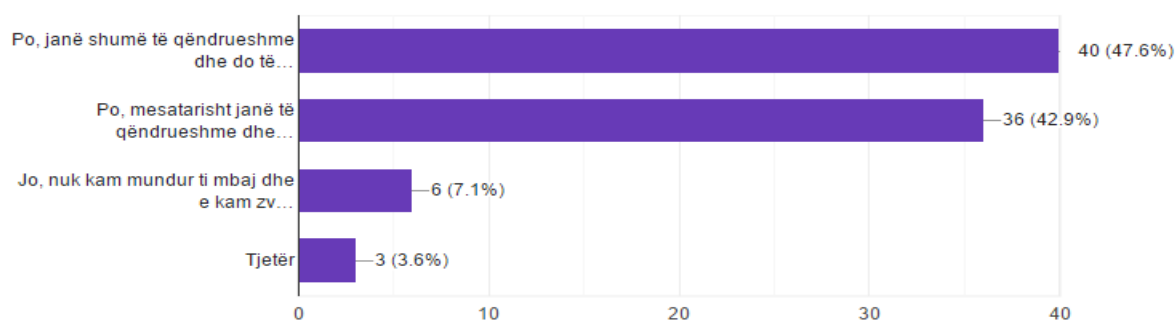
8. A ka ndikuar përkrahja financiare e MZHR-së që biznesi Juaj të rris eksportin dhe zëvendësoj importin;

14.12. PRRR je tokom dve godine implementacije zaposlio 1312 mladih na čitavoj teritoriji Kosova. Na osnovu sledećeg grafikona vidimo da 47-67% odgovora sastoji od stvaranja da je PRRR otvorio održiva nova radna mesta sa potencijalom poslovanja za zapošljavanje novih radnika. 42.9% su odgovorili na uticaj koji je PRRR imao na otvaranju prosečno održivih radnih mesta, kao i potrebom za povećanje broja radnika, i postoji mali procenat poslovanja od 7.1% koja nisu uspela da drže i smanjile su broj radnika.

Grafikon 22. Uticaj PRRR-a (2018-2019) na otvaranje novih radnih mesta

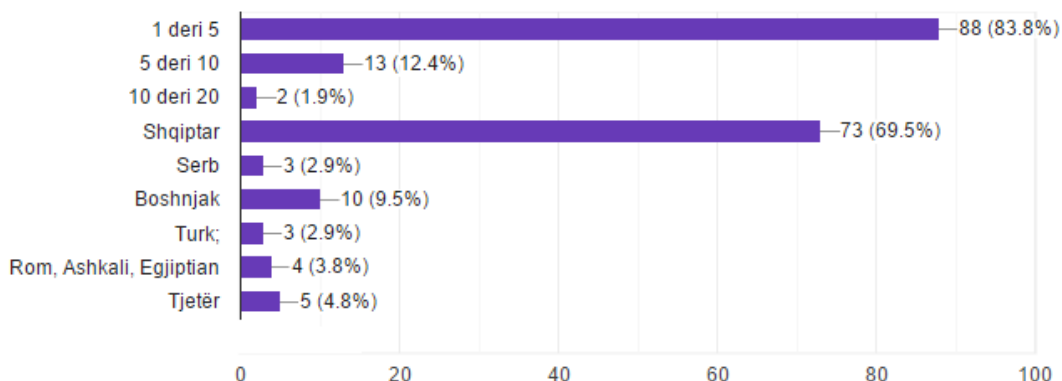
9. Numri i vendeve të reja të punës të cilat i keni krijuar pas pranimit të përkrahjes financiare nga MZHR, sa janë të qëndrueshme dhe a vazhdoni ti mbani në punë punëtorët të cilët i keni punësuar?

14.13. Što se tiće zapošljavanja na rodnoj i etničkoj osnovi, vidimo sa su 83.3% uspela da zapošljavaju broj od 1-5 radnika u svojim preduzećima, i 11.9% su uspela da zapošljavaju veći broj od 5-10 radnika. Najviše je zaposleno osobe zajednice Kosovari, u procentu od 71-4%, zatim slede zajednica Bošnjaci sa procentom od 7.1%, romska, aškalijska i egipćanska zajednica sa 3.6%, i turska i srpska zajednica sa procentom od 2.4%.

Grafikon 23. Uticaj PRRR-a (2018-2019) na otvaranje novih radnih mesta na osnovu etničke pripadnosti

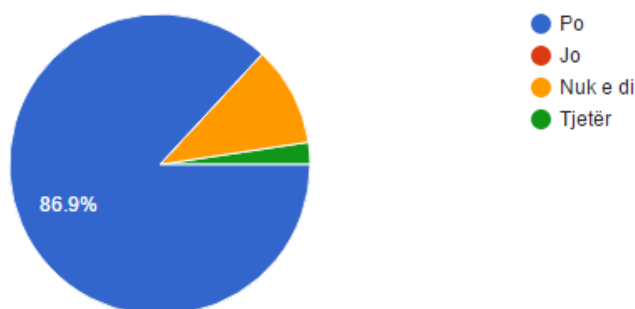
10. Sa vende të reja të punës janë krijuar, cila është përkatësia gjinore dhe etnike e të punësuarve (përgjigje të shumëfishta)?

14.14. Na pitanje da li ćete, nakon završetka perioda praćenja od dve (2) godine, od strane MRR-a, aplicirati opet u programu MRR-a za podršku privatnom sektoru? (86.9%) su odgovorili pozitivno na ovo pitanje, koja je prilično značajna za nas kao institucija i motiviše nas da nastavljamo i dalje, uz unapređenje ove Šeme za podršku privatnom sektoru, kao i na uticaj na socio-ekonomski ravnomerni razvoj koji je imala i još uvek ima ova šema.

Graf 24 ,grafički prikaz korisnika koji planiraju da opet budu deo PRRR-a u narednim godinama

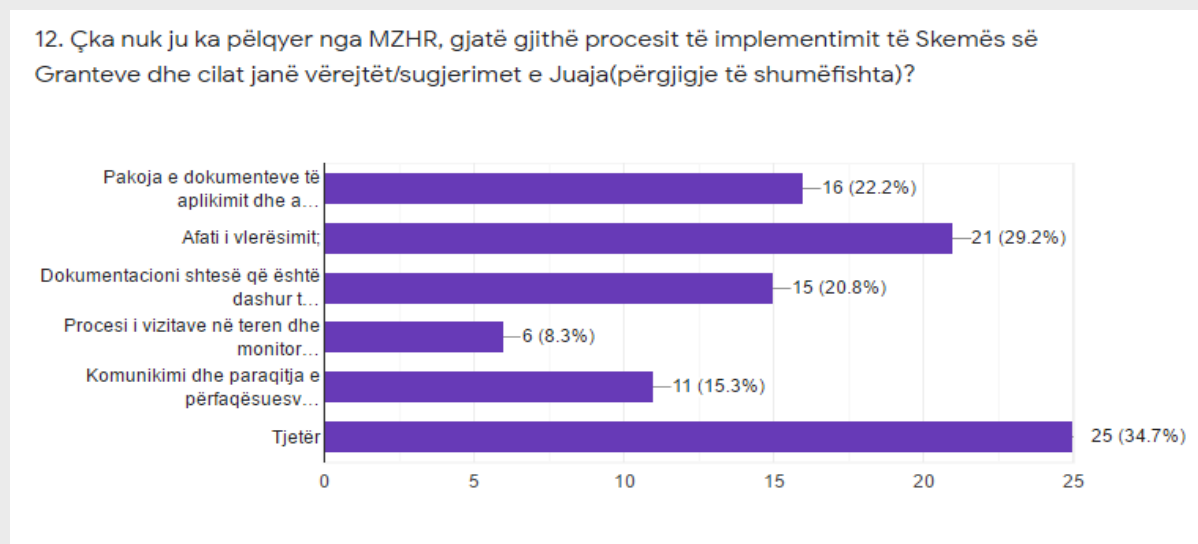
11. A planifikoni që pas kalimit të periudhës monitoruese prej 2 vite nga MZHR, të aplikoni përsëri me ndonjë projekt për financim nga MZHR?

14.15 MRR ostaje uvek posvećeno daljem unapređenju, kao online sistemu apliciranja u SMAED, tako i drugim tehničkim aspektima dokumentacije, rokovima i posetama za praćenje implementacije Šeme grantova (2018-2019), gde su 29.2% imali primedbe na rok ocenjivanja, smatrajući ga predugim, 22.2% na paket dokumenata koji su traženi za apliciranje i rok za apliciranje, 20.8% su izrazili svoje nezadovoljstvo na dodatnu dokumentaciju koja je bila potrebna da se popuni nakon proglašenja prekvalifikovanog korisnika, 15.3% korisnika nisu bili zadovoljni predstavljanjem i komunikacijom predstavnika MRR-a, i 8.3% su izrazili svoje nezadovoljstvo na proces

praćenja i poseta na terenu,. Najveći broj korisnika, 34.7%, naveli su druge razloge koji nisu listirani od naše strane, međutim nisu objašnjeni ni od strane korisnika u deljenom upitniku.

Grafikon 25. Sugestije i primedbe korisnika za PRRR

XV. ZAKLJUČCI

2019. godina je druga godine implementacije Programa za ravnomerni regionalni razvoj (2019), gde je MRR uspelo da ispunjava svoje ciljeve i planove za unapređenje socio-ekonomskom ravnomernog regionalnog razvoja, povećavajući tako ukupan iznos ovog programa za ovu godinu, u odnosu na prethodnu godinu, u ukupnom iznosu od 2,387,769.45€.

Uz pomoć PRRR-a (2019), podsticano je veliki broj poslovanja u svim opštinama Republike Kosovo,. Tokom ovog procesa realizacije ovog programa, primenjen je konstruktivan i profesionalan pristup prema aplikantima, kao npr. realizacija informativnih sesija za svaki region, za objašnjenje Programa i postupaka apliciranja, pružanja odgovora preko internet stranice na postavljena pitanja od strane aplikanta tokom procesa apliciranja, koordinacija i saradnja sa ARR-om za prijem aplikacija od strane aplikanta, kao i objavljivanje na internet stranici Vodiča, gde su bili u detaljima specificirani svi uslovi i kriterijumi podrške poslovanjima i mladim preduzetnicima iz Programa za ravnomerni regionalni razvoj PRRR 2019.

Implementacija ovog Programa u iznosu od 2,387,769.45 miliona evra, kroz podršku novim poslovanjima koji doprinose zameni uvoza i podsticaj izvoza domaćih proizvoda, uticala je pozitivno i na opšte blagostanje građana. Ohrabruje činjenica da od 201 projekata, 55 projektima upravljaju osobe ženskog pola, u regionu u koji ima najviše korisnika žena je Razvojni region Centar (Priština sa okolnim opštinama). Ono čemu bi trebalo posvetiti veću važnost, je podsticanje apliciranja od nevećinskih zajednica. 18% ostalih zajednica, nije mala cifra ali može se promovisati još veći rast. Povećanje budžeta od 1.4 koliko je bio u 2018. godini, na 2.4 u 2019. godini, predstavlja dodatni argument za povećanje i broja korisnika.

Na osnovu toga, MRR je tehnički napredovalo sistem apliciranja u 2019. godini, prenoseći ga iz klasičnog sistema na papiru, na elektronski online sistem apliciranja – SMAED. Ovaj sistem je olakšao apliciranje aplikantima sprovodeći ovu aktivnost i od kuće, popunjavanjem celokupnog dosijea na određeni obrazac. Funkcionalizacijom SMAED sistema, Ministarstvo za regionalni razvoj ima u cilju da postigne: ekonomičnost i efikasnost tokom čitavog procesa apliciranja, unapređenje nivoa apliciranja, povećanje transparentnosti i odgovornosti u odnosu sa aplikantima i ubrzanje procesa ocenjivanja. Tokom procesa ocenjivanja često je uočeno da su projekti Start up preduzeća, tekstualno siromašni projekti u opisu ciljeva i kriterijuma koji su bili predviđeni u Vodiču, što obavezuje MRR da kreira politike i programe za unapređenje ljudskih resursa da bi primilo što više profesionalnih i izvodljivih projekata. Takođe, od svih generisanih podataka iz upitnika koji je realizovan sa korisnicima, i primljenih sugestija, MRR će i dalje ostati posvećeno maksimalnom unapređenju kao sa tehničkog tako i sa aspekta unapređenje ljudskih resursa, kako bi ovaj program napredovao sve više i više, i da se postigne da njegov cilj bude jasan na što transparentnijem, profesionalnijem nivou i što bliže potrebama poslovanja.

U tom kontekstu, MRR će takođe povećati posvećenost stvaranju mogućnosti i sa domaćim i međunarodnim donatorima, u kontekstu povećanja kapaciteta zainteresovanih za apliciranje i implementaciju projekata u narednoj godini.

IZVORI INFORMACIJA:

- Izveštaj Komisije za ocenjivanje (PRRR) 2019. protokolirano dana: 23/04/2019 i br. Protokola 105
- Na osnovu Godišnjeg finansijskog izveštaja, protokolirano dana: 31.01.2019. sa br. protokola 45.
- Administrativno uputstvo br. 01 (2018 o uslovima i kriterijumima podrške poslovanjima i mladim preduzetnicima iz Programa za ravnomerni regionalni razvoj PRR 2018.
- <https://mzhr.rks-gov.net/publikimet/>
- Izveštaj od MIP-a
- Izveštaj od MTI-a